

هشدار امام!

(... دعوای ما دعوایی نیست که برای خدا باشد)

... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما

برای خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا

می کنیم... دعوی من و شما و همه کسانی که

دعوا می کنند همه برای خودشان است...))

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سپاسی. اجتهادی. فرهنگی

سال سی و دوم / شماره ۲۲

شماره مسلسل ۱۴۲۱

نیمه دوم بهمن ماه ۱۳۹۰

۲۰۰ تومان

در گفتگوی ماهنامه معارف با

استاد خسروشاهی؛

ایستاده بر تاریخ

نهضت و شخصیت

امام خمینی (ره)

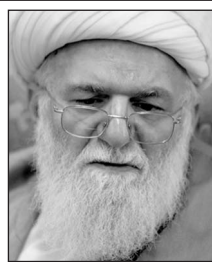
صفحه ۶

آیت الله تسخیری:

بیداری اسلامی خواب دشمنان اسلام را به کابوسی وحشتناک تبدیل کرد

صفحه ۱۰

آیت الله آصفی:

«تور بیداری» تاکتیک جدید آمریکا برای ناکام گذاشتن بیداری اسلامی است

صفحه ۹

گفت و گو با آیت الله سید مصطفی محقق داماد، رئیس گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم

فقه حداقلی نیازمند جامعه

صفحه ۲

راشد الغنوشی:

تونس، اسرائیل را به رسمیت نمی شناسد

صفحه ۵

حجت الاسلام والمسلمین قمی: ثمره بیداری اسلامی، ظهور ابرقدرت جدید امت اسلامی است

صفحه ۱۱

اسماعیل هنیه در راهپیمایی عظیم تهرانی ها در ۲۲ بهمن: همواره اعلام می کنیم وحدت اسلامی، وحدت اسلامی، وحدت اسلامی

صفحه ۵

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

رد پای عنایت حق در زندگی طاهره صفارزاده مشهود بود

صفحه ۳

اندیشمند مصری:

همه مردم مصر محب آل البیت هستند

روابط بین ایران و مصر زدوده شود گفت: باید کشورهایمانند مصر و ایران، نماینده قدرت اسلامی در برابر رژیم صهیونیستی باشند زیرا اسلام، دین اقتدار و نیرومندی است و در آیات قرآن بر آمادگی همه جانبه مسلمانان در برابر دشمنان تاکید دارد.
الدسوقی ادامه داد: دین ما، دین عزت و کرامت است و ما باید دست به دست هم دهیم و وحدت داشته باشیم تا عزت و اعتلای اسلام را در جهان شاهد باشیم.
وی به محبت مردم مصر به آل البیت علیهم السلام اشاره و تصریح کرد: همه ما در مصر از این جهت که محب آل البیت هستیم، شیعه ایم و این، حقیقتی است که وجود دارد.
استاد دانشگاه قاهره افزود: ما اگرچه دارای برخی اختلافات فقهی هستیم اما از کودکی با محبت به اهل بیت علیهم السلام بزرگ می شویم.
شیخ ناصر جبری از علمای لبنان هم در این دیدار بر نقش حوزه های علمیه در ترویج گفتن وحدت اسلامی تاکید کرد و ابراز داشت: امام خامنه ای، با قوت طرح وحدت اسلامی را دنبال می کند و شایسته است که حوزه علمیه، تمام طلاب و فرزندان خود را با ابعاد حقیقی وحدت آشنا سازد و موجب نشر و عملیاتی شدن این ایده در سطح جامعه شود.

دکتر محمد الدسوقی استاد دانشگاه قاهره، شیخ عبدالناصر جبری رئیس دانشکده تبلیغ اسلامی لبنان و آقای توفیق علی وهبه رئیس مرکز مطالعات و پژوهش های قاهره با آیت الله مقتدایی مدیر حوزه های علمیه دیدار کردند.
به گزارش مرکز خبر حوزه، دکتر محمد الدسوقی ابراز داشت: سیاست غربی و آمریکایی این است که هیچ کشور اسلامی از عزت و کرامت برخوردار نباشد و توانمندی لازم برای رویارویی با خطرات و چالش ها را نداشته باشد اما بر خلاف خواست و اراده آمریکا، عزت و کرامت به امت اسلامی باز خواهد گشت.
وی با بیان اینکه اسلام، همه ما را سر یک سفره جمع می کند و به وحدت می رساند گفت: تنها راه مقابله با توطئه های دشمنان، وحدت اسلامی است و ما باید ید واحد ای در برابر مستکبران باشیم. استاد دانشگاه قاهره با ابراز خرسندی از پیشرفت های جمهوری اسلامی ایران در عرصه های گوناگون تصریح کرد: انقلاب حقیقی انقلابی است که باعث پیشرفت در عرصه های گوناگون شود و جمهوری اسلامی ایران علیرغم تحریم ها و فشارهای بین المللی به پیشرفت های قابل توجهی در زمینه پزشکی داروسازی، نظامی، فناوری، هسته ای و... رسیده است.
وی با تاکید بر اینکه باید حساسیت ها در

حضرت آیت الله مکارم شیرازی:

حوزه به دام گردآوری و نقل گویی از دیگران نیفتد

کمال تأسف شاهد هستیم که روشهای دانشگاهی در حوزه تاثیرگذار شده است در صورتی که حوزه باید با روشهای سنتی و مستقل اداره شوند.

این مرجع تقلید با بیان اینکه باید میان پژوهش و گردآوری تفاوت گذاشت تصریح کرد: برخی کارها با عنوان پژوهش در جامعه رایج شده است که پژوهش نیست بلکه گردآوری است و نظری از مولف در آن وجود ندارد.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی ادامه داد: گردآوری در مرحله ای که شخص نمی تواند خلاقیت فکری داشته باشد خوب است ولی باید پژوهش های حوزه توأم با نوآوری باشد تا بتوان تولید علم کرد. وی با بیان اینکه نقل قول از دیگران و گردآوری در دانشگاه ها مرسوم است گفت: حوزه نباید در دام این موضوع بیفتد و گردآورنده و نقل قول گو شود.

این مرجع تقلید با بیان اینکه باید در حوزه فقه پژوهش بیشتری صورت گیرد بیان داشت: یکی از دلایل این کار نبودن راهنمایی برای چگونگی پژوهش است در صورتی که اگر طلاب راهنمایی شوند به این مست حرکت خواهند کرد

مرجع تقلید شیعیان با بیان اینکه گردآوری تولید علم نیست تاکید کرد: حوزه نباید مانند دانشگاه به دام گردآوری و نقل گویی از دیگران بیفتد.

حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی در دیدار با معاون پژوهش حوزه های علمیه و برگزار کنندگان همایش کتاب سال حوزه با اشاره به سابقه پژوهش در حوزه های علمیه گفت: کتاب های جامعی که سال ها مورد استفاده مجامع علمی بوده و هست محصول پژوهش در حوزه است.

وی با بیان اینکه پژوهشهای گروهی در حوزه کم سابقه بوده است اظهار داشت: کتاب هایی مانند الغدير، المراجعات و بسیاری از کتاب هایی دیگر در حوزه های تفسیری، کلامی، اصولی و... به صورت فردی در گذشته صورت گرفته اگرچه تالیفات جمعی نیز مانند علامه مجلسی انجام شده است.

آیت الله مکارم با تاکید بر لزوم تبیین اهمیت پژوهش برای طلاب اضافه کرد: باید اهمیت پژوهش و اهداف آن و... در قالب جزوه ای به طلاب آموزش داده شود.

استاد برجسته حوزه علمیه با تاکید بر اینکه حوزه نباید مانند دانشگاه شود اظهار داشت: با

گفت و گو با آیت الله سید مصطفی محقق داماد، رییس گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم

فقه حداقلی نیازمند جامعه

ترجمه شده است. ما اصطلاحاتی نظیر ادب الحرب، ادب الاطعام و... را در ادبیات سنتی خودمان داریم. جالب این است که خواجه طوسی در کتاب اخلاق ناصری آداب مختلفی برای زندگی روزمره معین کرده است. در مسأله خیلی از آنها به مستحب و مکروه تبدیل شده و برخی به شکل ادب و اخلاق باقی مانده و به عنوان اخلاقی دینی شناخته شده اند. برخی مباحث در جامعه جدید است مانند فرهنگ محیط زیست که ابتدا باید آن را باز کنیم یعنی اینکه چگونه با محیط زیست برخورد کنیم. بحران زیست محیطی امروز بشر یک بحران اخلاقی است ولی ما ریشه های آن را در نصوص اسلامی خودمان داریم. فساد در ارض، ریشه در همین مقوله محیط زیست دارد که برخی هم تبدیل به قانون شده است.

فقه چگونه وارد این مقوله می شود؟

در تاریخ فقه ما گزاره های فقهی بر مبنای گزاره های اخلاقی بوده اند، یعنی ابتدا اخلاق بوده و بعد تبدیل به گزاره های قانونی شده اند. در برخی هم اختلاف نظر وجود دارد. مثلاً مسأله بی مانند خلف وعده حرام بوده یا تنها زشت و مکروه است. عده بی از دستورات دینی و جواب رادریافته و برخی عمل به عهد را مستحب معنی کرده اند. این مطلب در جریان فقه بسیار دیده شده است. به نظر من یکی از وظایفی که برعهده فقهای ما است این است که از کدهای اخلاقی که در سنت ما وجود دارد، استفاده کنند و برای نیاز اجتماع بشر امروز آنها را به کدهای قانونی تبدیل کنند تا آنها ضمانت اجرایی پیدا کرده و کاربرد پیدا کنند. اما نمی توان همه چیز را قانونی کرد بلکه باید فرهنگ سازی صورت بگیرد که مردم به اصول اخلاقی توجه کنند.

با این نگاه، شما معتقد به فقه حداکثری هستید؟
اگر ما در یک جامعه فقهی زندگی کنیم ناچاریم بسیاری از مسائل اخلاقی را به مسأله قانونی تبدیل کنیم. اما اگر فرهنگ سازی صورت بگیرد لازم نیست که فقه حداکثری باشد و از قدرت فقه استفاده شود. یعنی ابتدا باید جامعه وظیفه گرا باشد و سپس با فرهنگ سازی به سمت جامعه اخلاق گرا پیش برویم. ایده آل ما جامعه بی است که مردم به آموزه های اخلاقی بدون ضمانت های اجرایی قانونی عمل می کنند.

به نظر شما بهتر نیست که فقه ما بین رشته بی باشد؟ یعنی فقیه تنها به شریعت تسلط نداشته باشد بلکه در رشته های دیگر نیز صاحب نظر باشد؟
بله همین طور است و در این شکی نیست که باید آگاهی وجود داشته باشد، ضمن اینکه اکنون نیز فقها از مشورت مشاورین در برخی از مباحث استفاده می کنند.
منبع: اعتماد

اصول شرعیه بیان کرده اند مانند آیات قرآن، روایات، احادیث و... که فقها از این روایات استفاده وجوب نکرده اند و به آنها اخلاقیات گفته اند و معیارشان هم متن شریعت است. برخی به مستحبات تبدیل شده و مکروهات که همان اخلاقیاتی است که نص شرعی برایشان وجود دارد. در حالی که وجوب و حرمت، دستور امری است و برای آنها آثار جرمی به همراه دارد.

این دسته از فقها نگاه اخلاقی به این گزاره ها داشتند یا نگاه فقهی؟

نگاه فقهی. آنها تمام مباحث اخلاقی را داخل فقه کرده اند. در نگاه بسیاری از فقها کلیه اخلاق در مجموعه شریعت قرار گرفته است. یعنی اخلاقیات همان مستحبات و مکروهات بوده و بدنه شریعت آنقدر فریه شده که دیگر چیزی به نام اخلاق نداریم در حالی که به نظر می رسد مبدا دستورات اخلاقی تنها نصوص شرعیه نیست. بخشی از گزاره های اخلاقی نصوص شرعیه و بخش دیگر عقل و عرف است. این دو مبدا داخل در مستحبات و مکروهات نیستند. یعنی فقهی نمی تواند در یک امر عرفی فتوایی درباره مستحب یا مکروه بودن بدهد بدون اینکه نص شرعی داشته باشد در حالی که بخش عمده بی از مباحث اخلاقی در این بخش است. ما در قرآن یکسری مباحث کلی داریم که در آن خداوند به پیامبر امر می کند که به عرف عمل کند و آنچه که عقلاً را عمل نیکو می شمارند. همین مطلب در مباحث عقلانی هم هست، آنچه عقلاً را خوب می دانند (چه برسد به مستقلات عقلانیه و بنائات عقلانیه) می تواند ریشه های اخلاقی داشته باشد.

شما معیار عقل را نسبت به گذشته مهم تر می دانید، با این پرننگ تر کردن عقل، چه چیزی در نسبت فقه و اخلاق فریه تر می شود؟

اخلاق فریه تر می شود. عرفیات اجتماعی تعیین کننده اخلاقیات خوب و بد اجتماعی است. به عنوان مثال ما اصل کلی توهین زشت است را داریم، اما مصداق آن در جوامع مختلف متفاوت است و ما باید به عرف اجتماعی عمل کنیم.

عرفیات با گذشت زمان تغییر پیدا می کند. چطور فقیه خودش را با این تغییرات تطبیق می دهد؟

از نظر بنده به عنوان یک فقیه، زشت و خوب بودن عرفی می تواند برای مادر دستورات فقهی معیار قرار بگیرد. امروزه در میان فیلسوفان مباحث نظیر اخلاق محیط زیست، اخلاق جنگ و طرح شده است... به نظر شما در میان چنین نگاه های مدرنی، فقه چه جایگاهی دارد؟
در تمام این مباحث در فقه اسلامی ردپاهایی به عنوان ادب هست. ادب در ادبیات اسلامی به فرهنگ

معامله را انجام دهد باطل است، اگر لفظ باطل بودن به کار می رفت قانون بود. اما فقط گفته اند بد است اما اثر بطلان بر عقد وارد نکرده اند.

با توجه به صحبت های که تاکنون مطرح شد شما این دو حوزه را با هم مرتبط می دانید؟

بله. برای تمییز این دو در حقوق معاصر، معیار را بر ضمانت اجرا قرار داده اند. هر چیزی که ضمانت اجرا نداشته باشد اخلاق محض است، اما اگر ضمانت اجرا داشت، دارای کد قانونی است. مثلاً در قانون مدنی، ماده قانونی وجود دارد مبنی بر اینکه زوجین در خانه برای تشبیه (تشبیه و محکم کردن) مبنای خانواده باید معاضدت نمایند. حال اگر این کار انجام نشود چه پیامدی دارد؟ اگر این ماده ضمانت اجرا نداشته باشد، حقوقدانان این موضوع را مطرح می کنند که در اینجا قانون به یک کد اخلاقی اشاره کرده است. در حقوق معاصر این تفاوت را برای اخلاق با قانون و حقوق گذاشته اند. سوال ما در اینجا این است که آیا این تفاوت را میان فقه و اخلاق هم می توان گذاشت؟ اصل ارتباط قطعاً مسلم است اما سوال این است که آیا می توان گفت همان تفاوتی که حقوقدانان معاصر برای تفاوت کدهای قانونی با کدهای اخلاقی گذاشته اند در شریعت و اخلاق وارد است و ما می توانیم بگوییم هر گزاره بی که شخص می تواند در فرض تخلف از آن کند، به دادگاه مراجعه کرده و مجازات برای مرتکب درخواست کند فقه و شریعت است ولی اگر مجازاتی برای آن نتوان قایل شد، تحت لوای اخلاق قرار می گیرد.

اگر در بحث اخلاق به دو شکل کلی به این موضوع نگاه کنیم و اخلاق سنتی را مجموعه عرف و عادات مردم و اخلاق مدرن را نگاه کردن به مباحث اخلاقی در کنار نگاه فلسفی در نظر بگیریم - به عنوان مثال در اخلاق مدرن مخالفت با عقاید پیشینیان یک امر پذیرفته شده است در حالی که در اخلاق سنتی باید با احترام از عقاید گذشتگان یاد می شد- آیا فقه هم همین نگاه دوگانه را به اخلاق دارد؟
در ادبیات اسلامی اخلاق دو بخش دارد، اخلاقیاتی که نصوص شرعیه هستند و اخلاقیاتی که معیارهای عقلانی دارند، عرف هم یک معیار اخلاقی است. بحث لازم این است که کدامیک در حیطه قانون و کدامیک در حیطه اخلاق قرار می گیرد.

شما بحث ضمانت اجرایی را مطرح کردید.

واقعبت این است که این تفاوت راد فقه و اخلاق نمی توان گذاشت. برای اینکه دستورات عبادی بخشی از فقه است که ضمانت اجرای دنیوی ندارد و کسی نمی تواند برای مباحث عبادی شخصی را به دادگاه بفرستد.

البته برخی از این دستورات ضمانت اجرایی هم دارند مانند روزه خواری و...

روزه خواری غیر از عمل گرفتن است، طهارت، نجاست و... همه آنها ضمانت اجرایی دنیوی ندارد. مگر اینکه شما ضمانت اجرا را اعم از دنیوی یا اخروی بگیرید و بگویید چه مجازات اخروی یا دنیوی. آن وقت می توان این بحث را مطرح کرد که اخلاقیات ضمانت اجرای اخروی هم ندارد، اما باز این تقسیم بندی هم جالب نیست چون بسیاری از امور اخلاقی وجود دارد که می دانیم غضب الهی را جلب می کند ولی در عین حال قانون نیست. مثلاً مردی که بدون دلیل همسرش را طلاق می دهد ابغض الاشیا مرتکب شده که به معنای زشت ترین کار است.

این گزاره بی که شما ذکر کردید اخلاقی است یا فقهی؟
اخلاقی است.

و ضمانت اجرایی هم ندارد؟

نه دنیوی و نه اخروی. در حالی که من معتقدم اخلاق یک نوع ضمانت اجرای خود را دارد و آن دوری از پروردگار و فاصله گرفتن از منبع حق است. ما در نظام و ادبیات اسلامی اخلاقیات دو بخش اصیل داریم. یک بخش، بخشی است که معیارهای آن را خود

در تاریخ فقه ما گزاره های فقهی بر مبنای گزاره های اخلاقی بوده اند، یعنی ابتدا اخلاق بوده و بعد تبدیل به گزاره های قانونی شده اند. در برخی هم اختلاف نظر وجود دارد. عده بی از دستورات دینی و جواب را دریافته و برخی عمل به عهد را مستحب معنی کرده اند. به نظر من یکی از وظایفی که برعهده فقهای ما است این است که از کدهای اخلاقی که در سنت ما وجود دارد، استفاده کنند و برای نیاز اجتماع بشر امروز آنها را به کدهای قانونی تبدیل کنند.
امر اخلاقی چیست و تفاوت آن با امر فقهی حقوقی در کجاست؟ در جهانی که اخلاق دامنه گسترده بی یافته است و مباحث اخلاقی در حوزه های پزشکی، محیط زیست و سایر حوزه ها وارد شده اند چگونه می توان نسبت آن را با فقه دریافت. آیا فقه ما این توانایی را دارد که به پرسش های جدیدی که هر روزه با آن مواجه می شود، پاسخ گوید یا اینکه باید تغییرات و تحولاتی در آن صورت گیرد، پاسخگویی به چنین دغدغه هایی در جامعه ما که پیوندی وثیق و تنگاتنگ با فقه و شریعت دارد ما را به گفت و گو با دکتر محقق داماد، استاد دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی برانگیخت تا با نگاهی به جامع از دو منظر حقوقی و فقهی - که از جایگاه او به عنوان استاد و فقیه برمی خاست - به چنین پرسش هایی پاسخ گوید.

منوچهر دین پرست

اگر بحث را با بیان این دو گزاره که موضوع اخلاق از مهم ترین موضوعات جهان معاصر است و مردم مسلمان ما با فقه و شریعت اسلامی پیوند تنگاتنگ دارند شروع کنیم، شما به عنوان یک مجتهد و فردی که با مباحث اخلاقی آشنایی کاملی دارید، به این امر معتقد هستید که اخلاق و فقه با هم نسبتی دارند؟ یا اینکه این دو را دارای دو حوزه متمایز می دانید؟

در اصل ارتباط شریعت با اخلاق تردیدی نیست. در شریعت اسلامی از نظر تاریخی کدهای اخلاقی به تدریج به کدهای حقوقی و قانونی تبدیل شده و آنچه نزد ما به عنوان فقه وجود دارد، ریشه های اول آن به آیاتی برمی گردد که محتوای آن مضامین اخلاقی است. سوال این است که ما در دسته بندی های علوم برای هر مقوله باید یک تعریف خاص ارایه دهیم مثلاً اگر از ما پرسند علم حساب چیست؟ ما تعریفی از آن ارایه می دهیم که با علم هندسه متفاوت باشد. سوالی که من اینجا مطرح می کنم این است که تعریف یک گزاره فقهی در برابر یک گزاره اخلاقی چیست؟ یعنی تعریف فقه و اخلاق به گونه بی که از هم جدا باشند چیست؟ اگر من به عنوان یک گزاره امری و اخلاقی می گویم دروغ نگویند یا دروغ بد است این اخلاق است یا فقه؟ تفاوت اصلی و مبنایی این دو بخش در چیست؟ در علم حقوق معاصر به شکل دقیقی این دو را از هم جدا می کنند به این صورت که در مباحث مقدماتی علم حقوق که استادان حقوق برای دانشجویان تدریس می کنند بحث این است که فرق بین حقوق و اخلاق این است که اخلاق از ضمانت اجرایی برخوردار نیست و علم حقوق و گزاره قانونی ضمانت اجرا دارد. بلافاصله اگر از یک حقوقدان معاصر پرسیم که گزاره "دروغ نگویند" یک گزاره اخلاقی است یا یک کد قانونی جواب می دهد که مادام که برای دروغ گفتن و کسی که دروغ می گوید مجازاتی وجود نداشته باشد بیش از یک گزاره اخلاقی چیز دیگری نیست اما اگر برای کسی که دروغ بگوید قانون مجازات قائل شده و آن را جرم تلقی کرد تبدیل به قانون می شود و از کد اخلاقی بیرون می آید.

یعنی معیار شما ضمانت اجراست؟

بله ضمانت اجرا در برخی مواقع مجازات و در برخی مواقع بطلان است مثل عقود. اگر کسی وقت نماز معامله بی انجام دهد اخلاق می گوید که این معامله بد است چرا که انسان وقت نماز را ترک کرده که به خرید و فروش بپردازد، اما نگفته اند اگر این

انتشار تازه ترین شماره فصلنامه «حکومت اسلامی»

است که از سوی آقایان عباسعلی مشکانی سبزواری و عبدالحسین مشکانی سبزواری در این نشریه ارائه شده است.

این مقاله با رصد مسائل علم فقه و عناوینی که در این علم، مورد کنکاش قرار گرفته، ارتباط آن با حکومت را به بحث می گذارد.

دیگر عناوین مقالات شامل: تقد و بررسی قانون طبیعی در اندیشه پروتستان اولیه به قلم آقای محمدحسین طالبی، نظام تشویق و تنبیه کارگزاران حکومتی در اسلام نوشته آقایان عباسعلی کدخدایی و محمد فلاح سلوکیایی، تحلیلی بر نظارت بر قوانین و مقررات در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران نوشته آقایان ابوالفضل درویشوند و سید محمدهادی راجی، حاکم اسلامی و اقامه شاعران دینی به قلم آقای نادعلی علی نیا خطیر، می باشد.

علاقه مندان جهت کسب اطلاعات بیشتر به نشانی قم، صندوق ۳۳۱۷، مجله حکومت اسلامی، مکتبه نموده و یا با تلفن ۰۲۵۱-۷۷۴۱۳۳۵ تماس بگیرند.

تازه ترین شماره از فصلنامه "حکومت اسلامی" ویژه اندیشه و فقه سیاسی اسلام از سوی دبیر خانه مجلس خبرگان رهبری منتشر شد.

این فصلنامه در شصت و یکمین شماره خود، هفت مقاله را از پژوهشگران در باب زوایای مختلف حکومت و مباحث اطراف آن ارائه می دهد.

"جایگاه سیاسی فقیه در گفتمان عصر مشروعبت" عنوان مقاله ای است که آقای مصطفی جعفر پیشه فرد به آن می پردازد. وی در این مقاله جایگاه سیاسی فقیه را در اندیشه پیشقراولان مشروطه و تاثیر گزاران این نهضت؛ اعم از موافقان و مخالفان مشخص نموده است.

"خواجه نصیرالدین طوسی و نظریه عدالت" عنوان دیگر مقاله ای است که آقای حمید حاجی حیدر به آن پرداخته است. نویسنده در این نوشتار نظریه سیاسی خواجه نصیرالدین طوسی را در قالب یک نظریه عدالت ارائه کرده است.

"مناسبات فقه و حکومت" از دیگر مقالاتی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

رد پای عنایت حق در زندگی طاهره

صفا زاده مشهود بود

وزیر ارشاد در پیامی به همایش علمی قرآن کریم و نکوداشت مرحوم طاهره صفا زاده ضمن تقدیر از برگزارکنندگان این همایش، درباره این شاعر فقید کشورمان گفت: در زندگی این بانوی مبارز رد پای عنایت حضرت حق مشهود است. متن کامل پیام سیدمحمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از این قرار است:

شیرازه دفتر معرفت گرچه به سریش علم پی افکند است لیک به ته بندی ابریشم عمل بند است. علمی که عمل در آن نیست محفوظاتی است برای تظاهر و تزاحم، برای جلب مردم! آگاه علم بی عمل حاصلش پرورش زنبوران نیش زن بی عمل است. امیر کلام فرمود: أَوْضِعِ الْعِلْمَ مَوْقِفَ عَلِيِّ اللَّسَانِ وَأَزْشِخِ اجْلِ اسْتِ که:

علم چندان که بیشتر دانی

چون عمل در تو نیست نادانی علمی که در جان شخص نشیند، رنگ عمل نبیند. أَفْضَلُ الْعِلْمِ مَا ظَهَرَ فِي الْجَوَارِحِ وَالْأَرْكَانِ وَأَنْغَاةُ الْعِلْمِ فِي الْعَمَلِ تَجَلَّى يَابِدُ چنانچه نوری بر حرکات و سکنات انسان بتابد. نوری است که خداوند تبارک و تعالی بر سویدای دل آدمی بنشاند تا با هر طیش، زلال عشق را بر اعضا و جوارح بفشاند.

صاحب مکتب صادق آل محمد (ص) فرمود: أَلْعِلْمُ نُورٌ يَفْذِفُهُ اللَّهُ فِي قَلْبِ مَنْ يَشَاءُ. فقط عامل به علم، عالم باشد و آنچه از او سرزند، سالم باشد. به تکرار، ملکه گردد و باعث نجاتش از هر مهلکه! فراموشی سراغش نیاید و هشیاری اش به تزیاید نباید. امیرالمؤمنین فرمود: الْعِلْمُ يَهْتَفُ بِالْعَمَلِ فَانْجِبْهُ وَالْأُمَّارْتَحَلْ عِلْمَ أَدْمِي رَا بَرَايَ عَمَلِ صَادِقًا زَنْدًا، اگر پاسخ دهد فیها وَاَلَّا كَوْجِ خواهد کرد.

از آن رو گفته اند از کوزه همان برون تراود که در اوست و هنر بیش از هر موهبتی نیاز به تهذب دارد. هنر چون به روح بیشتر وابسته است و روح نیز نشئت از طینت خدا سرشت دارد؛ طینتی که نفخت فیه من روحی کرامتش بخشیده است، بیش از همه به تکریم نیازمند است.

شاعر چون اتصال ذهن را با روح فطری اش حفظ نماید، چشمه های معرفت را بر درخت قلمش تا سبزی بی نهایت بگشاید. سعدی اگر شد به گشت واگذار و سیر و سفر، حکمت علمی اش عطا کنند و حافظ اگر گشت به دعای صبح و آه شب کلید گنج حکمت نظری اش روا دارند.

هر کس را آن دهد که عمر، بر سر آن نهد! و مرحومه مغفوره بانوی کهنه ریشه نوین اندیشه فخر خطه کریمان و سند عالم خیزی سیرجان، بانوی مبارز و آزاده، طاهره صفا زاده از عداد آنان است که مستحق عنایت جانان است!

بانو طاهره صفا زاده؛

ریشه در معرفت دامن ایمان دارد

هر چه دارد همه از دولت قرآن دارد خاندانی اهل عرفان و تربیتی در مسیر ایمان از همان اوان کودکی او را وابسته به قرآن نمود؛ چنانکه بعدها از تحصیل کرده اروپا و امریکا یک مفسر قرآن و مترجم مبرز، زاده گشت و برای خدمت به این نظام مقدس تانیل به استاد نمونه آماده گشت. عنوان شاعر مبارز و زن نخبه و دانشمند مسلمان، افتخاری است که نه فقط نصیب این بانوی فرهیخته شد بلکه به نمایندگی از زنان فرهیخته این مرز و بوم بر سینه افتخار این سرزمین آویخته شد.

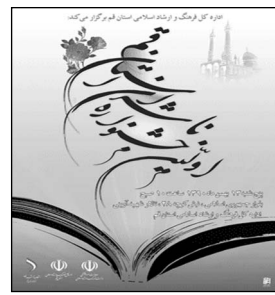
در زندگی این بانوی مبارز رد پای عنایت حضرت حق مشهود است؛ و عسی ان تکر هوا شی و هو خیر لکم آنچه در تغییر مسیر زندگی ایشان قابل استناد است که تبیین آن می تواند عبرت آموز اهل اعتبار باشد.

طاهره اسمی مسمی بود آن خوشنام را

گوئیا دیدند ز او گل حسن این فرجام را روحش شاد و یادش گرمی باد از آنان که علم را راج می نهند و به درج نام عالمان بر صحیفه یادها، ادای دین می کنند خصوصاً پدیدآورندگان این مراسم ارزشمند سپاسگزارم و به استمرار این همت امیدوار. بر اساس این گزارش، همایش علمی قرآن کریم و نکوداشت مرحومه طاهره صفا زاده در کرمان برگزار شد.

تجلیل از آیت الله سبحانی و استاد خسروشاهی در نخستین جشنواره ناشران قم

حوزه چاپ و نشر کتاب در استان قم با اهدای جوایزی تجلیل شد. این اشخاص شامل ناشران، مولفان، ویراستاران و مترجمان برتر کتاب های ارزشمند در طی سال های اخیر در استان قم بودند. گفتنی است در بخش ناشران پیشکسوت از استاد خسروشاهی و آقایان خرمی و انصاریان و در بخش مولفان از حضرت آیت الله سبحانی و آیت الله استادی با اهدای جوایزی تجلیل شد.

نخستین جشنواره ناشران استان قم برگزار و طی آن از ۱۷ نفر از خادمان عرصه چاپ و نشر کتاب در قم تجلیل شد. به گزارش ستاد خبری نمایشگاه های کتاب استان قم، نخستین جشنواره ناشران استان قم در تالار شهید آوینی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی

معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر داد:

موفقیت طرح معرفی کتاب های مفید توسط وزارت ارشاد

فرهنگی در طول تاریخ خاطر نشان کرد: قم می تواند تمام کمبودها را در این زمینه جبران کند بنابراین اگر هدف، دستیابی به هنر متعالی باشد باید توجه به فرهنگ مکتوب در همه رشته ها مورد توجه قرار گیرد.

معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی افزایش کیفی کتاب ها به منظور تاثیر گذاری بیشتر بر مخاطبین را مورد تاکید

وارد نکند. قرار داد و گفت: قرآن و سیره اهل بیت (ع) جانمایه فرهنگ دینی مردم ایران هستند بنابراین شناخت آنها دارای اهمیت ویژه ای است ضمن اینکه توجه به این موارد سبب ارتقا و اعتلای فرهنگی کشور نیز میشود.

وی از تمام ناشران استان قم خواست نسبت به اصلاح فرهنگی کشور اقدامات لازم را انجام دهند و ادامه داد: مقام معظم رهبری همواره تاکید دارند که برای اصلاح فرهنگ عمومی جامعه باید به کتاب روی آورد بنابراین تقویت کتابخانه های عمومی قم باید مدنظر مسئولین قرار گیرد.

درباره نوسانات ارز در کشور به عنوان یکی از مشکلات حوزه چاپ و نشر کتاب اشاره کرد و گفت: مسئولین فرهنگی تلاش می کنند که این امر به چاپ کتاب ضربه ای

حجت الاسلام موسی پور خبر داد:

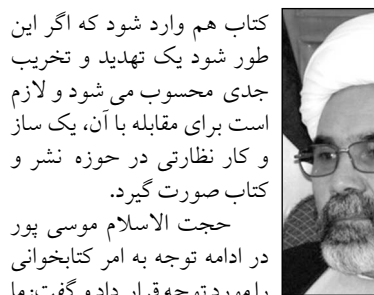
سه کتابخانه عمومی در استان قم در حال احداث است

کتاب هم وارد شود که اگر این طور شود یک تهدید و تخریب جدی محسوب می شود و لازم است برای مقابله با آن، یک ساز و کار نظارتی در حوزه نشر و کتاب صورت گیرد.

حجت الاسلام موسی پور در ادامه توجه به امر کتابخوانی را مورد توجه قرار داد و گفت: ما در مورد نهادینه کردن فرهنگ کتابخوانی کار زیادی انجام نداده ایم و نتیجه آن نیز سرانه پائین مطالعه در کشور و در استان است که باید برای ارتقای این سرانه و رسیدن به حد شایسته، برنامه ریزی کرد و یکی از این راه ها می تواند تجلیل از کتابخوان های نمونه باشد.

حجت الاسلام موسی پور در ادامه تقویت زیرساخت های مطالعه در قم را مورد توجه قرار داد و گفت: در این راستا هم اکنون سه کتابخانه عمومی در قم در حال احداث است و به زودی نیز کلنگ عملیات اجرایی کتابخانه مرکزی این شهر به زمین زده خواهد شد.

وی با بیان این که آمار کتب کتابخانه های استان ۱۴۶ درصد رشد داشته است، تصریح

حجت الاسلام والمسلمین محمد حسین موسی پور در اولین جشنواره ناشران استان قم که در تالار شهید آوینی اداره کل ارشاد قم برگزار شد، بر نظارت بیشتر روی محتوای کتاب ها قبل از چاپ تاکید و تصریح کرد: باید بر روی خوراک فکری مردم نظارت و ممیزی شود. وی با بیان این که نباید خوراک آلوده به بازار فکر و اندیشه راه پیدا کند، یادآور شد: همچنین کسانی که ممیزی می کنند باید افراد فرهیخته، فهیم و آگاه باشند و این مسئله به خصوص در حوزه کتاب کودک و نوجوان از اهمیت بیشتری برخوردار است. استاندار قم ادامه داد: نظارت بر کتابفروشی ها و مراکز عرضه محصولات فرهنگی به عنوان اغذیه فروشی های فکری جامعه نیز بسیار لازم و ضروری است. وی همچنین بر مراقبت و نظارت بر بازار نشر و کتاب تاکید کرد و بیان داشت: نباید از حوزه کتاب به راحتی گذشت و اجازه داد تا سوداگری اقتصادی بازارهای دیگر به بازار

انتقال مرکز تصمیم سازی در جهان عرب

در دهه های پنجاه و شصت قرن گذشته، جمال عبدالناصر رهبر بلامنزاع جهان عرب بود که بر کشورهای پیرامونی مصر اثرگذاری داشت. وی دو بار با اسرائیل جنگید. در جنگ ده پنجاه، موازنه قوا میان نیروهای جدید جهان سبب شد که حمله سه جانبه اسرائیل و بریتانیا و اسرائیل به شکست منجر شود.

در جنگ دهه شصت و با اوج گرفتن جنگ سرد میان بلوک های قدرت شرق و غرب، وی با شکست بزرگی مواجه شد، ولی محبوبیت مردمی او این شکست را جبران کرد. وی در جنگ یمن شرکت جست و بسیاری از رهبران جوان عرب در کشورهای تازه به استقلال رسیده از استعمار از او الهام گرفتند و خواستار وحدت کشورهای با مصر بودند.

وی زمانی درگذشت که هنوز برخی از کشورهای عرب، در منطقه خلیج فارس، چند سالی از استقلال شان نمی گذشت و هنوز تحت سیطره قدرت های استعماری سابق قرار داشتند. با این که پیروزی مصر در جنگ ۱۹۷۳ با اسرائیل انور سادات، جانشین عبدالناصر، را در موقعیت ویژه ای قرار داد و نفوذ مصر بیشتر شد؛ ولی تغییر مشی رئیس جمهوری جدید مصر و روی آوردن وی به غرب و عقد قرار صلح با اسرائیل این نفوذ را برای مدت ها کم رنگ کرد و به همان میزان از قدرت سیاست سازی منطقه ای مصر کاست.

سوریه، الجزایر، لیبی و عراق هر کدام سعی داشتند جداگانه یا با هم خلأ خروج مصر از اتحادیه عرب را پر کنند. جبهه پایداری تشکیل شد تا در برابر تأثیرات منفی پیمان کمپ دیوید بر جهان عرب ایستادگی کند.

الجزایر به رهبری بومدین دولتی انقلابی بود که وزیر خارجه اش، بوتفلیقه، نقش مهمی در سیاست سازی ایفا می کرد. در سوریه، حافظ اسد قدرت را به دست داشت که پرچم قومیت عرب را همچنان بر دوش می کشید. قذافی خود را شیفته عبدالناصر معرفی می کرد. عربستان سعودی در جناح مقابل قرار داشت و آن زمان دولت هایی همچون قطر، بحرین، کویت و عمان نمایندگان ارتجاع و رژیم های غیرمترقی معرفی می شدند. نزدیکی روابط میان ریاض و واشنگتن و برخورداری عربستان از دو ویژگی ثروت نفتی و وجود مقدس ترین مکان اسلامی در خاک آن سبب می شد که ریاض نیز جایی در تصمیم گیری جهان عرب و سیاست سازی داشته باشد.

همزمان با خروج مصر از دایره قدرت در جهان عرب، انقلاب اسلامی در ایران به پیروزی رسید که ضربه ای سنگین به منافع آمریکا و اسرائیل وارد کرد و فلسطینیان و جبهه پایداری در جهان عرب پشتیبان بسیار مهمی یافتند. در فاصله ای نه چندان زیاد، حمله عراق به ایران شروع شد. بغداد خود را نگهدارنده دروازه شرقی جهان عرب در مقابل امواج برخاسته از انقلاب ایران معرفی می کرد و از این راه توانست کمک مالی و سیاسی دولت های جدید التأسیس عرب خلیج فارس را جلب کند که در قالب شورای همکاری خلیج فارس سعی کردند جایی برای خود در جهان عرب پیدا کنند.

بعد از کودتای انتخاباتی در اوایل دهه نود از قدرت الجزایر کاسته شد و عملاً دمشق، بغداد و ریاض به سیاست سازان گاه رقیب و گاه همراه تبدیل شدند؛ ولی هیچ یک نتوانستند خلأ نبود مصر در کانون قدرت جهان عرب را پر کنند. بازگشت مصر به اتحادیه عرب دوباره به قاهره موقعیت بارزی در منطقه عربی داد که تا زمان

سقوط حسنی مبارک در سال گذشته ادامه یافت. ورود صدام حسین به جنگ های بی حاصل و فرسایش قدرت اقتصادی و سیاسی عراق و سپس حمله آمریکا به این کشور موجب شد که عراق از صحنه تصمیم گیری و سیاست سازی عربی خارج شود.

انقلاب در مصر و آشفته گی ماه های پس از آن نیز زمینه ساز خروج دوباره مصر از جایگاه قبلی شده است؛ و کمتر کسی را در خارج از مصر می توان یافت که نام وزیر امور خارجه آن را بداند.

سوریه نیز با بحران عمیق داخلی روبروست و دیگر نمی تواند حتی نفوذ گذشته خود را بر لبنان و متحدان فلسطینی سابق خود حفظ کند.

با ویرانی مراکز تصمیم گیری قدیمی یا سنتی در جهان عرب، این قدرت به خلیج فارس منتقل شده است؛ منطقه ای که در ترسیم آینده منطقه عربی جایگاهی بی نظیر پیدا کرده است.

عربستان سعودی، قطر و تا حدودی امارات متحده عربی به مراکز جدید سیاست سازی تبدیل شده اند.

این کشورها از چند ویژگی برخوردارند: ثروت هنگفت نفتی، وجود حکومت های فردی و بشدت وابسته به غرب، کمی جمعیت و نداشتن طبقه نخبه و متوسط، بافت قبیله ای، دور ماندن از موج خیزش عربی، روابط گسترده با آمریکا، جایگزین کردن بحران روابط با ایران به جای بحران فلسطینی - اسرائیلی. بر خلاف کانون های قبلی قدرت در خاورمیانه، کانون جدید نماد روشنفکری و نخبه گرایی در جهان عرب نیست.

نقش این کانون جدید در ضدیت با انقلاب تونس، مشارکت در سرنگونی معمر قذافی، انتقال قدرت در یمن، سرکوب اعتراضات مردم بحرین، تلاش برای یافتن جایگاه در آینده مصر از راه کمک به برخی احزاب سلفی، سعی در جهت برکنار کردن بشار اسد از قدرت در سوریه، از نشانه های بارز عملکرد کانون جدید قدرت در جهان عرب است که از قدرت رسانه ای هم استفاده شایانی می کند.

این کانون از اتحادیه عرب به عنوان پرده ای برای استتار خود استفاده می کند. درآمد زیاد نفتی به این کانون امکان می دهد تا از عامل اقتصادی در تغییر طرح های اتحادیه عرب سود برد. به مانند جبهه قبلی قدرت در جهان عرب، کانون جدید نیز شاهد اختلافاتی میان اعضای خود است که برخورد متفاوت قطر و عربستان با رژیم جدید تونس یا حل بحران یمن نمونه های بارز آن است.

روشن است که این کانون جدید، به سبب ساختار دیکتاتوری دولت های تشکیل دهنده آن، نمی تواند منادی دموکراسی در خاورمیانه باشد. ضعف سیاسی اعضای آن نیز نشان می دهد که از خود برنامه و استراتژی بلندمدتی ندارند و بیشتر برنامه آمریکا و غرب را اجرا می کنند. تلاش های کنونی این کانون به اعضای آن، برای جلوگیری از رسیدن امواج بیداری عربی به جوامع آن ها، مصنوعیت می دهد.

قدرت این کانون دایمی نیست. تغییرات در کشورهای عرب و بازآوری نقش قدیمی دولت هایی همچون مصر و عراق و همچنین رویارویی میان ایران و آمریکا است که سرنوشت کانون جدید سیاست سازی در جهان را روشن خواهد کرد.

محی الدین سجادی

جمع تناقضات در سخنان شاه سعودی؛

خیانت عبدالله به ملت فلسطین

در ادبیات عرب مثلی وجود دارد که می گوید: سکوت دهر و نطق کفر! (یک عمر سکوت کرد و هنگامی که زبان به سخن گشود کفر گفت). این مثل با اظهارات اخیر عبدالله بن عبدالعزیز شاه

عربستان که از اقدام روسیه و چین در توتی قطعنامه ضد سوریه ابراز تاسف کرده، کاملاً همخوانی دارد. شاه پیر و فرتوت عربستان در اظهاراتی تعجب برانگیز مدعی شد که توتی قطعنامه شورای امنیت علیه سوریه اعتماد جهانیان به سازمان ملل متحد را متزلزل کرده است.

این اظهارات که از ضعف حافظه و پریشانی روانی این پادشاه پیر حکایت دارد نشان می دهد که عربستان به ابزار فتنه انگیزی در دست آمریکا و صهیونیستها تبدیل شده است.

سخنان کوتاه و منقطع شاه سعودی که در جمع شخصیت های سیاسی و فرهنگی مجعول و دست پرورده صهیونیستها از جمله برخی افراد ضد انقلاب همچون علیرضا نوری زاده صورت گرفت، رژیم عربستان را در برابر پرسشهای زیادی قرار داده است.

در واقع این اظهارات ترجمان سخنان خانم سوزان رایس نماینده آمریکا در سازمان ملل متحد است که پس از توتی قطعنامه شورای امنیت علیه سوریه توسط روسیه و چین این اقدام را مشمئزکننده توصیف کرد.

ملک عبدالله بن عبدالعزیز ظاهراً فراموش کرده که آمریکا در طول ۳۰ سال گذشته ۸۲ بار قطعنامه های صادره در محکومیت اقدامات جنایتکارانه رژیم صهیونیستی علیه ملت های فلسطین و لبنان را وتو کرده است.

هنگامی که رژیم صهیونیستی در ۱۸ آوریل ۱۹۹۶ او در ۳۰ ژوئیه ۲۰۰۶ روستای قانا در جنوب لبنان را بمباران کرد آمریکا دو قطعنامه صادره علیه اسرائیل را وتو کرد.

در سال ۱۹۹۶ زمانی که پطرس غالی دبیرکل وقت سازمان ملل متحد که اهل مصر است به این بمباران وحشیانه واکنش نشان داد و به همین دلیل آمریکا او را به برکناری از پست دبیرکلی تهدید کرد.

در آن زمان پطرس غالی علیه رژیم صهیونیستی در سازمان ملل متحد موضع گیری کرد و خانم مادالین آلبرایت وزیر امور خارجه وقت آمریکا تهدید کرد که از انتخاب مجدد پطرس غالی به عنوان دبیر کل سازمان ملل متحد جلوگیری خواهد کرد.

اتفاقاً در همان زمان پطرس غالی از عربستان و چند کشور عرب حوزه خلیج فارس برای جلب پشتیبانی آنان کمک خواست اما عربستان به دلیل مواضع ضد اسرائیلی دبیرکل وقت سازمان ملل، از آمریکا خواست تا از انتخاب مجدد وی جلوگیری کند.

پطرس غالی در واقع تنها دبیرکلی است که در طول ۶۵ سال گذشته تنها برای یک دوره ۵ ساله به عنوان دبیرکل سازمان ملل انتخاب شد.

شاید شاه بیمار عربستان فراموش کرده است که موضوع بمباران روستای قانا توسط هوایماهای رژیم صهیونیستی و سکوت اعراب نسبت به این جنایت همچنان در یاد و خاطره مردم جنوب لبنان باقی مانده است.

عربستان، قطر و برخی رژیم های عربی حوزه خلیج فارس با دامن زدن به ناآرامی ها در برخی مناطق سوریه و حمایت آشکار از گروه های مسلح سوریه به دستور آمریکا و رژیم صهیونیستی و با استفاده از امکانات مالی و رسانه ای خود درصدد سرنگونی

دولت بشار اسد برآمده اند. عربستان و قطر تا کنون دهها میلیارد دلار به کشورهای عضو اتحادیه عرب برای تصویب یک طرح ضد سوریه رشوه پرداخت کرده اند.

همچنین اعزام تعداد زیادی تروریست از طریق ترکیه و لبنان به سوریه برای انجام عملیات تروریستی علیه مردم این کشور بخشی از توطئه عربستان و قطر علیه سوریه تلقی می شود.

اکنون این سوال مطرح است که مسائل داخلی سوریه چه ارتباطی به عربستان و قطر دارد؟ چگونه است که رژیم قبیله ای و دیکتاتوری عربستان برای سرکوب ملت مسلمان بحرین نیرو به این کشور اعزام می کند اما آمریکا و دیگر کشورهای غربی در برابر جنایات آل سعود سکوت اختیار می کنند.

چرا غربی ها در برابر اقدام رژیم جنایتکار آل سعود در سرکوب مسلمانان آزادیخواه مناطق شرق عربستان سکوت اختیار می کنند، اما به نام دفاع از حقوق بشر از این رژیم می خواهد که به یاری سوریه بشتابد؟

چگونه است که رژیم آل سعود نسبت به سرنوشت ملت سوریه احساس نگرانی می کند، اما با استفاده از ابزارهای خشونت آمیز مردم بحرین را سرکوب می کند؟

چه کسانی این ماموریت را به عهده عربستان و قطر واگذار کرده اند که در مسائل داخلی سوریه مستقیماً دخالت کنند؟

چرا عربستان، قطر و اتحادیه عرب در طول ۶۰ سال گذشته کوچکترین واکنشی نسبت به سرنوشت ملت مظلوم فلسطین از خود نشان نمی دهند؟

از سوی دیگر طی روزهای اخیر سلفی های عربستان، قطر، کویت و مفتی های جنایتکار وهابی از ضرورت اعلام جهاد علیه دولت سوریه صحبت می کنند.

اگر حقیقتاً سلفی های کویت امثال ولید الطباطبایی که با کمک مالی عربستان بیشترین کرسی های پارلمان کویت را به دست گرفته اند اهل جهاد و شهادت هستند، چرا علیه رژیم اسرائیل اعلام جهاد نمی کنند؟

متأسفانه رژیم آل سعود در عربستان و آل ثانی در قطر به دستور آمریکا و رژیم صهیونیستی درصدد ایجاد جنگ مذهبی منطقه ای شبیه جنگ بالکان در سال ۱۹۹۱ هستند.

عربستان و قطر تلاش می کنند تا بیش از حجم سیاسی، فرهنگی و تاریخی خود در منطقه ایفا نقش کنند تا زمینه نفوذ رژیم صهیونیستی را در خاورمیانه و خلیج فارس فراهم کنند.

هدف این دو رژیم وابسته به لابی صهیونیستی، سرنگونی نظام سوریه، قطع محور تهران - دمشق بیروت و سرانجام نابودی مقاومت اسلامی لبنان و فلسطین است.

به همین دلیل پادشاه پیر، ناتوان و بیمار عربستان که حتی از یادآوری نام فرزندان خود عاجز است، با دعوت از چند شخصیت مزدور و جاسوس به عربستان، تلاش می کند تا یک جبهه سیاسی و تبلیغاتی علیه کشورهای ضد اسرائیلی ایجاد کنند.

حضور چهره های مزدور آمریکا و اسرائیل در جشنواره فرهنگی الجنادیه در ریاض نشان می دهد که عربستان به نیابت از لابی صهیونیستی و آمریکا علیه کشورهای مستقل منطقه جریان سازی تبلیغاتی می کند.

حسن هانی زاده کارشناس مسائل بین الملل

سفیر فلسطین مطرح کرد:

ارتباط تاریخی انقلاب اسلامی و مسأله فلسطین

آزادی کامل سرزمین های فلسطینی و وحدت کامل مسلمانان و رهایی آنها از جنگال بیگانگان بود. سفیر فلسطین در تهران خاطر نشان کرد: حضرت امام خمینی (ره) یاران بزرگوار و تأثیر گذاری داشت، که بی تردید در صدر این شخصیت های بزرگ، آیت الله خامنه ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران و برخی دیگر از علمای بزرگوار هستند، که این شخصیت ها نیز به قضیه فلسطین اهتمام فراوانی داشته اند.

زواوی گفت: مسأله فلسطین از دیدگاه حضرت آیت الله خامنه ای هم یک موضوع محوری است؛ و ایشان نیز مانند امام خمینی (ره) توجه بسیاری به فلسطین هستند.

سفیر فلسطین در تهران افزود: دستاوردهای انقلاب اسلامی، نشانگر پیشرفت ایران در مدت مذکور است، و امروزه ایران در زمینه های مختلف علمی، تکنولوژی تجویزات دفاعی، عمران و آبادانی، سدسازی و غیره به پیشرفت های بسیار بزرگی دست یافته است.

زواوی با درخواست از ملت های مسلمان برای فراخواندن یکدیگر به وحدت و استفاده از همه روش ها برای به انزوا کشاندن رژیم صهیونیستی، تأکید کرد: وحدت اسلامی منافع مسلمانان را در همه جا حفظ می کند و وحدت میان مسلمانان باعث تحقق آرزوی آزادی کامل سرزمین فلسطین خواهد شد.

سفیر فلسطین در تهران با تقدیر از نقش و دستاوردهای انقلاب اسلامی در جهان اسلام تأکید کرد: انقلاب اسلامی ایران با مسأله فلسطین پیوندهای تاریخی فراوانی دارد.

صلاح زواوی در گفتگو با العالم اظهار داشت: انقلاب اسلامی ایران از آغاز پیروزی، پیوندهای محکمی با مسأله فلسطین داشته است.

وی افزود: حتی قبل از پیروزی انقلاب، حضرت امام (ره) زمانی که در نجف اشرف اقامت داشتند آن فتوای مشهورشان مبنی بر اعطای خمس زکات و بخشی از خمس امام به مبارزان و مردم مظلوم فلسطین را صادر کردند.

زواوی تأکید کرد: پس از پیروزی انقلاب نیز اولین شعارهای امام خمینی (ره) بنیانگذار انقلاب، شعار امروز ایران و فردا فلسطین و استقلال ایران بدون آزادی فلسطین ناقص است بود. سپس ایشان آخرین جمعه ماه مبارک رمضان هر سال را به عنوان روز جهانی قدس اعلام کرد. زیرا ایشان با نور ایمان، از خطراتی که در کمین این شهر مقدس مسلمانان وجود دارد به خوبی آگاه بود.

زواوی تاریخ مسأله فلسطین را کاملاً مرتبط با انقلاب اسلامی ایران دانسته و گفت: بنیانگذار جمهوری اسلامی، نه تنها رهبر ایران، بلکه یک شخصیت جهانی بود، و دیدگاه هایش محدود به مسائل داخل کشور نمی شد. بلکه همواره به همه مسائل جهان اسلام اهمیت می داد، و یکی از آرزوهای ایشان،

اسماعیل هنیه در راهپیمایی عظیم تهرانی ها در ۲۲ بهمن:

همواره اعلام می کنیم وحدت اسلامی، وحدت اسلامی، وحدت اسلامی

اراده ملت ها فرار سیده است و هیچ کس نمی تواند این اراده را در هم بشکند. نخست وزیر دولت منتخب فلسطین در ادامه تصریح کرد: اعلام و تأکید می کنیم که دست رد به سینه تهدیدات آمریکایی و صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران می زنیم و در برابر این تهدیدات می ایستیم. هنیه تصریح کرد: این پیام تأکید می کند که مقاومت و جهاد و مبارزه تنها گزینه استراتژیک و تنها راه آزادی قدس و مسجدالاقصی به اذن خداست.

وی باز هم خطاب به ملت ایران گفت: برادران و خواهران من امروز از سوی مردم فلسطین به شما اطمینان می دهم که مقاومت در فلسطین نیرومند و شکست ناپذیر است و سرانجام پیروز خواهد شد و مردم فلسطین آزاد خواهند گشت و شما در آزادی آنان و در ساختن آینده روشن برای مردم فلسطین شریک و سهیم هستید. نخست وزیر دولت منتخب و مردمی فلسطین گفت: این جمع باشکوه اسلامی و انقلابی شما دلیل بر آن است که فلسطین در دل های شما قرار دارد و نگاه شما به سوی فلسطین است.

اسماعیل هنیه در پایان سخنان خود نیز اظهار داشت: این نشانگر قدرت و عظمت امت اسلامی و توجه فرزندان امت به فلسطین، قدس و مسجدالاقصی است که انشاء الله آزاد خواهد شد.

و نتوانستند سرباز خود را پس بگیرند مگر به بهای آزاد شدن ۵۴۷ فلسطینی. وی خطاب به مردم ایران گفت: برادران و خواهران امروز ما از غزه به خون خفته و معطر به خون شهیدان به اینجا آمده ایم تا بگویم که به یاری خداوند غزه به وسیله امت مسلمان و به وسیله شما همچنان عزیز و مقاوم خواهد ماند. هنیه اضافه کرد: پیروزی ما در کنار پیروزی انقلاب شکوهمند شما روزی دست در دست یکدیگر خواهند گذاشت و مقاومت فلسطین و انقلاب ایران در کنار یکدیگر خواهند بود.

وی با اشاره به جشن سنی و سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی گفت: امروز در حالی پیروزی انقلاب اسلامی را دوباره جشن می گیریم که همزمان سالگرد پیروزی برای بیداری اسلامی را در کشورهای عربی شاهدیم. از زمان انقلاب تا مقاومت فلسطین و تابهار کشورهای عربی همواره پیامی به گوش می رسد که اسلام دامن خود را برای همه فرزندان اسلامی خود گشوده است تا بر اساس مبانی اسلامی، نهضت خود را تحقق بخشد.

هنیه خاطر نشان کرد: این پیام تأکید می کند که زمانه، زمانه ملت هاست و انقلاب اسلامی ایران مقاومت فلسطین و قیام های کشورهای عربی نیز همواره بر این نکته تأکید دارند که زمان پیروزی

اسماعیل هنیه با تأکید بر اینکه مبارزان فلسطینی در برابر همه تهدیدات آمریکایی و صهیونیستی علیه ملت ایران ایستاده اند، گفت: همواره اعلام می کنیم وحدت اسلامی، وحدت اسلامی، وحدت اسلامی. اسماعیل هنیه در جمع راهپیمایان تهرانی در ۲۲ بهمن حضور یافت و در سخنانی، به نمایندگی از ملت فلسطین، میلاد رسول مکرّم اسلام (ص) و آغاز سی و چهارمین سال پیروزی انقلاب اسلامی را به ملت ایران، رهبر معظم انقلاب و رئیس جمهور تبریک گفت.

وی سپس، به مقاومت مردم غزه در جنگ ۲۲ روزه اشاره کرد و گفت: در این نبرد سنگین و ظالمانه که در همه ابعاد علیه فلسطین انجام می شد هدف اصلی آنها این بود که برخی از اهداف سیاسی خود را تحقق بخشند و اراده مردم غزه را در هم بشکنند.

هنیه خاطر نشان کرد: ما همواره به نمایندگی از مردم فلسطین، امت عرب و امت اسلامی و به نام همه آزادگان اعلام می کنیم که هرگز رژیم صهیونیستی را به رسمیت نخواهیم شناخت.

اسماعیل هنیه افزود: محاصره علیه غزه و تحمیل جنگ ۲۲ روزه از سوی اسرائیل، به این خاطر بود که بتوانند یک سرباز خود را باز پس بگیرند اما خوشبختانه سرنوشت آنان شکست بود

راشد الغنوشی: تونس، اسرائیل را به رسمیت نمی شناسد

دیکتاتور تونس روابط نزدیکی با این کشور داشت. این در حالی است که از زمان انقلاب مردمی در تونس که در اواخر سال ۲۰۱۰ آغاز و به سرنگونی رژیم بن علی منجر شد، احساسات ضد اسرائیلی در این کشور رو به افزایش بوده است. پس از سرنگونی حکومت استبدادی تونس، حزب النهضة در انتخابات اکتبر گذشته، اکثریت کرسی های پارلمان این کشور را از آن خود کرد. محمد بوعزیزی در تاریخ ۱۷ دسامبر ۲۰۱۰ در اعتراض به فقر و بیکاری، خود را به آتش کشید که این اقدام، آتش اعتراضات گسترده مردمی و انقلاب تونس را بر افروخت.

راشد الغنوشی رهبر حزب اسلامی النهضة تونس رسماً اعلام کرده است که کشورش هرگز اسرائیل را به رسمیت نخواهد شناخت.

رسانه های تونس به نقل از الغنوشی گزارش دادند، هیچ مناقشهای میان گروه های اسلامی در این کشور منطقه شمال آفریقا درباره مسئله فلسطین وجود ندارد. وی همچنین گمانه زنی ها درباره این که تونس ممکن است سیستم حکومتی سکولار را به مانند ترکیه برگزیند، رد کرد. اسرائیل در دوران حکومت ۲۳ ساله زین العابدین بن علی

گزارش سالانه سازمان دیده بان حقوق بشر

از وضعیت عربستان

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی البدیع، آیا وقت آن فرارسیده که ظلم و ستم در سرزمین حرمین شریفین به پایان برسد؟ این سوالی است که شهروندان عربستانی در این روزها آن را بسیار تکرار می کنند، به ویژه اگر توجه داشته باشیم که گزارش های حقوقی بی شماری درباره عربستان سعودی منتشر شده که تأکید می کنند، ظلم و ستمی که آل سعود در حق شهروندان خود روا می دارد، به حدی است که باید در کتاب جهانی رگوردهای گینس به ثبت برسد.

به نظر می رسد، سال ۲۰۱۲ سالی است که انقلاب های مردمی از رژیم های به اصطلاح جمهوری عربی به رژیم های سلطنتی منتقل شود و این موضوع به شکلی آشکار اوایل سال جاری میلادی با آغاز انقلاب خشم در عربستان با شعار از امروز دیگر ظلمی وجود ندارد قابل ملاحظه بود.

شرکت کنندگان در اعتراض ها و تحصن ها مطالبات خود را در آزادی زندانیان سیاسی، پایان دادن به بازجویی های امنیتی، حق آزادی بیان، حق برگزاری تجمع ها و گرد همایی ها، برگزاری انتخابات شفاف، بهبود وضع معیشتی و درآمدهای فردی، حل بحران مسکن، بهبود ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، برطرف کردن نیازهای اساسی مانند آب و برق و ارتباطات و حمل و نقل و رسیدگی به وضعیت حقوق زنان خلاصه کردند.

بی تردید ثبت ظلم و ستم های روا داشته شده در حق شهروندان عربستانی توسط رژیم سعودی در کتاب گینس یک شوخی یا لطیفه نیست، چون اگر واقعا بخواهیم ظلم و ستم های روا داشته شده را بر شمریم واقعا رکوردی جهانی برای خاندان آل سعود رقم خواهد زد و این موضوعی است که سازمان دیده بان حقوق بشر که به وضعیت حقوق بشر در سراسر جهان می پردازد، بر آن تأکید می کند.

سازمان دیده بان حقوق بشر در گزارش های خود بارها به این نکته تأکید کرده است که تبعیض اعمال شده توسط خاندان سعودی بر شهروندان خود پا را از حد و حدود و تعریف های ارائه شده از تبعیض فراتر می نهد و به سطح ظلم و ستم می رسد. به همین دلیل سازمان دیده بان حقوق بشر رژیم سعودی را از حیث اعمال ظلم و ستم بر شهروندان در سطح جهان بی رقیب و بی همتا می داند و تأکید می کند که در هیچ جای جهان نمی توان حکومتی را یافت که اینچنین بی رحمانه بر شهروندان خود ستم روا دارد.

این سازمان در گزارش سالانه خود درباره وضعیت حقوق بشر در عربستان که آن را در رتبه ظلم و ستم قرار می دهد، می گوید که رژیم آل سعود با هرگونه آزادی ادای فریاض مذهبی برای پیروان ادیان دیگر مخالف است و از حیث اقلیت های مذهبی در این کشور به شدت تحت ظلم و ستم قرار دارند و این موضوع تنها غیر مسلمانان را شامل نمی شود، بلکه خود مسلمانان را هم در برمی گیرد، به ویژه شیعیان، اسماعیلی ها و سنی های غیر وهابی.

دیده بان حقوق بشر در گزارش سالانه خود تأکید می کند که ظلم و ستمی که آل سعود بر شهروندان خود روا می دارد، تنها شامل آزادی انجام فریاض مذهبی نیست بلکه در حوزه آموزش و پرورش و تربیت و سیستم قضایی نیز این ظلم ها و ستم ها به عینه قابل ملاحظه هستند.

این سازمان مدافع حقوق بشر می افزاید: مقامات مسئول سعودی به شدت از به خدمت گرفتن و استخدام شیعیان در برخی از پست ها و مشاغل عمومی و دولتی تنها به دلیل مذهب اشان امتناع می کنند، مگر اینکه آیین و مذهب خود را پنهان کنند، چه در غیر این صورت و در صورت فاش کردن اعتقادات و آیین خود در معرض اخراج از محیط کار و بازداشت قرار می گیرند و این موضوع به شکلی ویژه در مکه و مدینه منوره قابل ملاحظه است، بگونه ای که نیروهای سعودی علمای مذاهب مالکی و حنفی و شافعی را از اقامه نماز جماعت یا برگزاری جلسات درس مذهبی و دینی به شدت منع می کنند. گزارش سازمان دیده بان حقوق بشر در ادامه تأکید می کند که اکثر شیعیان عربستان در منطقه الشریقه در شرق این کشور ساکن هستند که منطقه بسیار حاصل خیزی از حیث داشتن منابع نفتی است.

سپس در ادامه می افزاید: شیعیان عربستان با اینکه ۱۰ تا ۱۵ درصد جمعیت این کشور را تشکیل می دهند، اما با آنها همچون شهروندان درجه دو برخورد می شود و در این باره به عنوان نمونه به اقدامات بدر بن جلوی، استاندار الاحساء اشاره می کند که به دلیل بازداشت های مکرر اهالی این منطقه به دلیل ادای شعائر خاص مذهبی خود و برگزاری اعتراض های مسالمت آمیز معروفیت خاصی در عربستان پیدا کرده است. دیده بان حقوق بشر همچنی به بازداشت شیخ توفیق العامر اشاره می کند که تنها اتهام او دعوت رژیم به مساوات و برابری میان شهروندان و درخواست حکومت مشروطه سلطنتی از رژیم بود. همانگونه که تأکید می کند، رژیم سعودی با خواسته ها و مطالبات شهروندان خود که خواهان آزادی بیشتر بودند، بسیار خشونت آمیز و سرکوبگرانه برخورد کرد.

دیده بان حقوق بشر می افزاید: هم اکنون بسیاری از جوانان عربستانی تنها به دلیل اعتراض های مسالمت آمیز توسط ماموران امنیتی این رژیم بازداشت شده و در زندان های سعودی بسر می برند؛ این در حالی است که هزاران نفر دیگر نیز سالپانه در معرض بازداشت های خودسرانه و بی دلیل و محاکمه های ظالمانه قرار می گیرند و به ندرت مشاهده شده که رژیم این زحمت را به خود بدهد که دست کم اقدام به تفهیم اتهام این افراد کند.

در گفتگوی ماهنامه معارف با استاد خسروشاهی؛

بخش یادگاری

ایستاده بر تاریخ

نهضت و شخصیت امام خمینی (ره)

مشروح جریان را بر من نقل کردند، - می آورم؛ پس از تعارفات معمولی، امام خطاب به دکتر امینی گفت:

.. جنابعالی که امروز در رأس دولت قرار گرفته اید، مسئولیت شما همانند یک فرد عادی نیست و بطور یقین تکالیف و مسئولیت های شما سنگین تر از دیگران است و وظایفی متوجه جنابعالی است که دیگران فاقد آن هستند. علی (ع) می فرماید: آگاه باشید هرکدام از شما به مثابه شبان هستید و مسئولیت شبان، نگهداری از گوسفندان و تحت نظر قرار دادن آنهاست.

شما که امروز تصدی امور دولت را دارید، مسئولیتی چندین برابر مسئولیت افراد عادی را دارید و باید طوری به نفع مردم و اجتماع گام بردارید و خدمت کنید که در پیشگاه خداوند متعال و وجدان خود احساس تقصیر ننمایید. مملکت ایران تاکنون صدراعظم ها و نخست وزیران زیادی داشته است. امیرکبیرها، قائم مقامها و نخست وزیران دیگر، برخی از آنها خاطره ای خوب از خود در تاریخی به جا گذاشته اند و برخی خاطره ای بد، یا به تعبیر دیگر برخی مرحوم بوده اند و مورد استرحام مردم و برخی مورد نفرت و لعن بودند و ملعون، کسانی که به این ملک و ملت خدمت کرده اند و مسئولیت خود را درست انجام داده اند هرگز از خاطره ها بیرون نمی روند. مثلاً مردم ما همیشه از امیرکبیر ذکر خیر دارند و در حق او طلب رحمت و مغفرت می کنند، ولی نخست وزیرانی هم بوده اند که همیشه مورد لعن و نفرین مردم بوده و هستند. شما سعی کنید از آن گروه نوم نباشید. شما با مردم در امور دیانت و مذهب طوری رفتار داشته باشید تا ذکر خیری و خاطره نیکی از شما به یادگار بماند چون خداوند متعال می فرماید: وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمْلاً کارهای نیک و اعمال خیر در پیشگاه الهی ماندگار هستند. بقیه امور موقتی و رفتنی هستند. بقاء از آن ذات ربوبی است. شما یقین داشته باشید هرچه به این مردم خدمت کردید همان قدر محبوب و مورد علاقه مردم هستید و در پیشگاه الهی عزیز و محترم خواهید بود.

امام سپس به نقش حوزه علمیه قم اشاره نموده و فرمود: در حوزه علمیه قم حدود پنج تا شش هزار محصل و طلبه وجود دارد که مشغول تحصیلات علوم دینی هستند. اینان افرادی هستند که گرمی و سردی دنیا را چشیده و با کمال عشق و علاقه درس می خوانند. آنان جوانی و بهار عمر خود را در راه تحصیل علم صرف می کنند و با کمترین هزینه امرار معاش می نمایند بی آنکه کوچک ترین تحمیلی به دولت داشته باشند یا از دولت توقع و انتظار کمک مالی و مادی بنمایند. این ها افرادی هستند که نتیجه مطالعات و محصول تحصیلات عالی خود را رایگان در اختیار ملت قرار می دهند و مردم را به راه راست و صلاح دعوت می کنند و پلیس معنوی و درونی را در ملت زنده و بیدار نگه می دارند. آنان با تبلیغات و ارشادات درست و صحیح خود، مردم را از دزدی و خیانت و تعدی به مال و ناموس دیگران و تقلب و دروغ و فریب برحذر می دارند. مسلم خدمات ارزشمند آنان خیلی نافع تر از دستگاه عریض و طویل پلیس انتظامی کشور است که بودجه هنگفتی را به خود اختصاص می دهد تا آن را سرپای خود نگه دارد. انتظار از دولت آنست که در راه تحصیلات و تبلیغات اینان، موانعی ایجاد نشود تا آنان به راحتی به گسترش و تبلیغ احکام اسلام اشتغال ورزند.

در اینجا دکتر امینی ضمن تصدیق مطالب امام

صرف ناهار آیت الله شریعتمداری تبریزی و آیت الله نجفی به بازدید آقای نخست وزیر آمدند...

البته باید افزود که نخست اصل دیدار دکتر امینی با امام خمینی محل تردید بود و بعضی ها معتقد بودند که او به دیدار ایشان نخواهد رفت. آیت الله سید حسین بدلا در خاطرات خود در این زمینه می گوید: ... ما احتمال نمی دادیم که او به منزل آیت الله خمینی

▲ از راست: مرحوم آیت الله حاج سید مهدی دروازه‌ای تبریزی (از علمای مبارز تبریز)، امام خمینی (ره)، استاد خسروشاهی - سال ۱۳۴۲ - در منزل استاد خسروشاهی

هم برود؛ ولی خبر رسید که کوچه های منتهی به منزل امام را برای ورود نخست وزیر، آب و جارو می کنند. رفتن نخست وزیر به محضر امام، اولین کار سیاسی - اجتماعی بود که از امام دیده شد. در واقع توضیحاتی که من در مجلس هفتم یا چهلم آیت الله بروجردی به نخست وزیر دادم، سبب ساز این امر شد. ۶

شیخ صادق خلخالی - غفرالله له - نیز که یکی از حضار در آن جلسه بود، در خاطرات خود می نویسد: .. امینی در زمان صدارتش به قم و خدمت علما اعلام آمده بود. ابتدا به دیدن آقای گلپایگانی و سپس آقای شریعتمداری و آقای نجفی رفت و نزدیکی ظهر برای دیدن امام آمد. هر قدر سعی شد که امام قبل از ورود امینی به اتاق از جایش برخیزد امام قبول نکردند! امینی آمد و نشست و امام فرمود: این حکومت چند روزی به صورت عاریه در اختیار شما است، باید کاری کنید که مشکل مردم را حل کنید، نه اینکه مشکلی بر مشکلات آنها بیافزاید... خدا را در نظر بگیرید و از احکام او تجاوز نکنید که در غیر این صورت، مستوجب عذاب خواهید شد... امینی تحت تأثیر عظمت و کلام امام قرار گرفت... هنگام خروج او، امام حتی یک قدم هم از جای خویش جلو تر نرفت. امینی به سالاریه برای صرف نهار به نزد تولیت رفت... ۷

البته در همان ایام بنده مطالبی را، به صورت مختصر و کوتاه، پس از پایان دیدار، در دفتر یادداشت های خود نوشتم، ولی چند روز بعد، نویسنده گرامی معاصر برادر ارجمند جناب شیخ عبدالرحیم عقیقی - بخشایشی - مشروح گفتگوهای این دیدار را در هفته نامه "ندای حق" چاپ تهران، - که اینجانب هم از نویسندگان دائمی آن بودم - منتشر کرد که چون در زمان حیات امام چاپ شد، و مورد توجه ایشان هم قرار گرفت، خلاصه ای از آن را - که البته خود شاهد عینی آن بودم و آیت الله پسندیده هم در تبعیدگاه

ملاقات خصوصی است؟ گفت نه! بعضی از دوستان هم اکنون در اطاق نشسته اند... این بود که به داخل رفتم. آقایان: توسلی، محمدی گیلانی، صادق خلخالی، عقیقی بخشایشی و چند نفر دیگر نشسته بودند. امام هم در جایگاه همیشگی خود نشسته بودند و آیت الله پسندیده هم از راه رسیدند و در کنار ایشان نشستند. امام به محض ورود آیت الله پسندیده، تمام قد بلند شدند. ولی برای بقیه دوستانی که می آمدند، نیم خیز می شدند. مشهد علی، آبدارچی بیت، چای آورد و ما چای را خوردیم که گفتند دکتر امینی در راه است!

... دکتر امینی که دم درب اطاق رسید، بعضی ها به امام گفتند که به احترام وی بلند شوند! ولی امام توجهی به سخن گوینده نکردند و از جای خود تکان نخوردند. ... با اینکه من خود در آنجا حاضر بودم و بعد در تبعیدگاه انارک هم داستان را آیت الله پسندیده بطور مشروح تر بر من بیان کردند، ولی چون موضوع جنب تاریخی دارد، ترجیح می دهم - بطور مستند - نخست آنچه را که ایشان در خاطرات خود نوشته اند، عیناً نقل کنم. آیت الله پسندیده می نویسد:

... دکتر علی امینی، نخست وزیر شاه، آدم زرنگی بود و خودش را به علما نزدیک می کرد. او به بیمارستانی که آیت الله کاشانی بستری بود، رفته و عکاس هم با خودش برده بود که به هنگام بوسیدن دست آقای کاشانی عکس او را بگیرد. ۲

سال ۱۳۴۱ یا ۴۲ بود که به ملاقات امام آمد. من و آقا نشسته بودیم که دکتر امینی وارد شد. آقای حاج حسن آقای سعید و آقای مهاجرانی ۳ قبلاً به منزل امام آمده و اطلاع داده بودند که آقای امینی می خواهد به اینجا بیاید. مهاجرانی بالای سر آقا ایستاده بود و اصرار می کرد که وقتی امینی آمد، شما به احترام ایشان بلند شوید، آقا هم گوش نداد. امینی هم با کفش خود ور می رفت و طول می داد تا آقا بلند شود که آقا بلند نشدند. امینی وقتی خواست بنشیند آقا بلند شدند و سریع نشستند. من در کنار امینی نشسته بودم. در سمت راست من آقای شریف العلماء سردقتر بود که مشاور امور شرعی امینی هم بود و آقای محمدی گیلانی هم در مقابل نشسته بود. امام با ایشان صحبت کرده و وی را نصیحت کردند. بعد هم امینی رفت... ۴

در همان ایام، روزنامه اطلاعات ۵ هم گزارش کوتاهی درباره این ملاقات داشت که به قرار زیر بود: ... پس از زیارت حرم مطهر، آقای نخست وزیر و همراهان برای دیدار علما عازم منزل آیت الله حاج سید محمدرضا گلپایگانی شدند... در منزل حضرت آیت الله گلپایگانی، آقای نخست وزیر پس از تبریک عید سعید ولادت حضرت مولای متقیان علی علیه السلام، مدت نیم ساعت با حضرت آیت الله مذاکره کرد. در این مذاکرات راجع به وضع حوزه علمی قم و امور مذهبی صحبت شد و نیم ساعت بعد از ظهر آقای نخست وزیر و همراهان عازم منزل آیت الله نجفی گردیدند. در آن جا نیز پس از تبریک عید ولادت حضرت علی ابن ابیطالب مدت کوتاهی دربار امور مذهبی مذاکره کردند و سپس رهسپار منزل حضرت آیت الله شریعتمداری تبریزی گردیدند. از آنجا نیز به منزل حضرت آیت الله خمینی رفتند و در حدود ساعت دو بعد از ظهر بود که نخست وزیر و همراهان بنا به دعوت آقای تولیت برای صرف ناهار به سالاریه قم عزیمت کردند. در سالاریه پس از

چنانکه خاطره و یا خاطرات ناشنیده و یا کمتر شنیده ای از امام خمینی دارید، به عنوان حسن ختام این گفتگو بفرمایید.

من از امام و درباره امام بطور مستند خاطرات زیادی دارم که بخشی از آن ها را نوشته ام و در این کتاب آمده است. آنچه در اینجا بی تناسب نیست که اشاره ای به آن بشود خاطره ملاقات امام با دکتر علی امینی، نخست وزیر وقت، در قم، و منزل خودشان در یخچال قاضی است که در آن دیدار توصیه ها و اختار های امام شفاف و روشن مطرح شد که می تواند نشان دهنده اصالت مینا و شجاعت امام در برخورد با حوادث و مسائل و اشخاص باشد.

نخست اشاره به سابقه مذهبی دکتر امینی و نقل خلاصه ای از داستان این ملاقات که بنده نیز در آن حضور داشتم، به نظر من بی مناسبت نباشد.

دکتر علی امینی با توجه به سابقه خانوادگی و بنای مسجد فخرالدوله در تهران، توسط مادر وی، بظاهر روابط حسنه ای با علما و روحانیون تهران داشت. واعظ شهیر مرحوم محمدتقی فلسفی در "خاطرات" خود می نویسد: زمین بایری در خیابان فخرآباد بود که من همه ساله در ماه محرم در زیر چادری که مردم در آنجا برپا می کردند، منبر می رفتم... یک شب بالای منبر گفتم که ای کاش صاحب این زمین، از خود نام نیکی به یادگار می گذاشت و در اینجا مسجدی بنا می کرد... دو روز بعد خبر آوردند که صاحب آن زمین بانو "فخرالدوله" است و او موافقت کرده که در اینجا مسجدی بسازد و این بود که مسجد ساخته شد و در مجالسی که در آنجا برپا می شد اغلب خود خانم فخرالدوله و گاهی هم آقای علی امینی، در آن شرکت می کردند...

... گویا علی امینی در سفری به عتبات، در نوجوانی، علاقمند می شود که در نجف بماند و درس طلبگی بخواند، اما توفیق نمی یابد، ولی روحیه ظاهری مذهبی در او باقی می ماند و او در دوران نخست وزیری - در سال - ۱۳۴۰ با انتخاب ابوالحسن شریف العلماء به عنوان مشاور مذهبی، خواست روابط خود را با کل روحانیت بویژه مراجع عظام تحکیم بخشد تا در واقع بتواند در اجرای برنامه های خود، با جلب رضایت علما و روحانیون، موفق گردد.

این بود که در دی ماه ۱۳۴۰ دکتر علی امینی همراه شریف العلماء و چند نفر دیگر، به قم آمد و پس از زیارت مرقد حضرت معصومه (س)، برای عرض تبریک عید سعید غدیر به محضر مراجع و علما عظام وقت رسید... طبق برنامه، علی امینی نخست به منزل آیت الله سید محمدرضا گلپایگانی و سپس منزل آیت الله نجفی و آیت الله شریعتمداری و در مرحله پایانی به منزل حضرت امام خمینی، رفت و با آقایان دیدار و گفتگو کرد.

.. من پس از اطلاع از اینکه دکتر امینی به منزل آیت الله شریعتمداری خواهد رفت، طبق معمول! خود را به منزل ایشان رساندم و با توجه به سوابق و روابط، و انگیزه های شخصی و کنجکاوانه ای که داشتم برای اطلاع از اوضاع و گفتگوها، مایل بودم که در آن ملاقات حضور داشته باشم، ولی شیخ غلامرضا زنجانی (غفرالله له) پیشکار ایشان، به من گفت که جلسه دیدار خصوصی است...! من هنوز آنجا بودم که... دکتر امینی آمد و آیت الله شریعتمداری در راه پله ها به استقبال وی آمدند و با دکتر امینی به داخل رفتند و من رهسپار منزل خود شدم.

قبلاً اشاره کرده ام که منزل من در محله یخچال قاضی دیوار به دیوار بیت امام بود... به آن حدود که رسیدم معلوم شد که امینی به آنجا هم خواهد آمد. از جناب شیخ حسن صانعی پیشکار امام، پرسیدم که آیا

گفت: حضرت آیت الله توجه دارند که امروز، مملکت ما بیش از حد دچار انحطاط اخلاق و ضعف و سقوط مبانی دینی شده و دچار مشکلات گوناگون و عجیب اجتماعی است، به حدی که در هر نقطه از کشور، مردم دارای عقاید و نظریات خاصی شده اند. تنها سد محکم و دژ قابل اطمینان و امید، همین آقایان روحانیون و اهل علم هستند و انصافاً خدمات آنان همانگونه که اشاره فرمودید نسبت به جامعه و کشور قابل تردید و انکار نیست؛ ولی با همه این احوال، دولت و مردم از آقایان روحانیون توقعات و انتظارات بیشتری دارند. آنان باید با دولت و فرهنگ و آموزش کشور همکاری نزدیکتری داشته باشند و علیه تمام مفاسد و آلودگی هایی که متأسفانه دامنگیر اجتماع ما شده است، قیام و اقدام نمایند.

در اینجا حضرت امام فرمود: البته روحانیت هم از دولت خواست ها و انتظارات دینی و معنوی دارد که اگر برآورده شود، صددرصد به نفع خود دولت و جامعه و مردم خواهد بود. من این درخواست ها را در دوران زعامت مرحوم آیت الله بروجردی به ایشان نوشتم تا با دولت وقت در میان بگذارند و به مسئولین تذکر دهند، از تعهد آیت الله بروجردی بعید می دانم مسائلی را که در رابطه با سرنوشت اعتقادی و اسلامی مردم بود، به دولت تذکر نداده باشند، یقیناً ایشان تذکر دادند، ولی این دولت بوده که به تذکرات روحانیت توجه نداشته است. اکنون که شما در رأس دولت قرار دارید و به حوزه علمیه قم آمده اید، حرف های ما را بشنوید و آنها را مورد توجه قرار دهید، اینجانب آن موارد را یادآور می شوم و انتظار ترتیب اثر دارم و خود پی گیر مسائل می باشم:

من تاکنون به کشف این راز موفق نشده ام که چه ارتباطی بین دانشگاه های کشور و بی اعتقادی جوانان به مبانی دینی وجود دارد؟ امروز ما شاهدیم جوانانی که از آموزشگاه های دولتی فارغ التحصیل می گردند و جذب اجتماع و خدمت می شوند، اغلب به احکام اسلام و معتقدات مذهبی پایبندی و علاقه کافی نشان نمی دهند. معلوم می شود که در فرهنگ و آموزش عالی برنامه منظم مذهبی و آموزشی، و برنامه منظم تربیتی و تهذیبی وجود ندارد. این قبیل پدیده ها معلول نامرتبی برنامه دینی و اخلاقی فرهنگ آموزش می باشد. روحانیت انتظار دارد دولت ترتیبی بدهد که این گونه مسائل پیش نیاید یا دستورات اکیدی صادر کند تا برنامه های دینی و اخلاقی در مراکز تعلیم و تربیت بویژه در دانشگاه ها گسترش یابد و نسبت به اخلاق و رفتار دانش آموزان و دانشجویان، مراقبت لازم به عمل آورند تا نسل جوان کشور دچار سقوط معنویت نگردد چون مشخص است که جوانان امروز رجال آینده کشور را تشکیل می دهند. اگر امروز در فرهنگ و آموزش آنان، کاری صورت نگیرد، یقیناً فردا وضع وخیم تر و ناگوارتر خواهد بود.

دکتر امینی در پاسخ گفت: ما از روز نخست به این امر مهم توجه داشتیم و می دانیم مملکت بدون دیانت و فضیلت، بقاء و ثبات ندارد و فرهنگ ستون فقرات این مملکت را تشکیل می دهد از این رو سعی و کوشش به عمل آمده است که آموزگاران نسبتاً متدین در فرهنگ و آموزش استخدام شوند و درباره استخدام روحانیون و تنظیم کتاب های تربیتی و اخلاقی تأکیدات فراوانی صورت گرفته است و هم اکنون وزارت فرهنگ مشغول مطالعه و تنظیم برنامه صحیح و مفید دینی است و دستور داده شده است کتاب هایی چاپ و در اختیار فرهنگ قرار گیرد که شامل مواد دینی و برنامه های تربیتی و اخلاقی باشد. چند نفر از روحانیون هم در این مورد با ما همکاری دارند (اشاره به حضور شهید بهشتی و شهید باهنر و مرحوم سید رضا برقی است که در تنظیم کتاب های درسی مدارس شرکت مستقیم داشتند) و امیدوارم پس از تذکر حضرت تعالی، مطالعات بیشتری روی این موضوع اساسی صورت پذیرد و کتاب های مفید تربیتی تألیف و آماده شود. ولی جای گله وجود دارد که عدم همکاری مؤثر خود روحانیون محترم

نیز در پیدایش این مفاسد اخلاقی که اشاره فرمودید بی اثر نبوده است و کناره گیری آنان از ادارات فرهنگ و مسائل آموزشی و تربیتی از عوامل گسترش این نوع مفاسد و بی اعتقادی ها است چون عنایت دارید بیش از آن که نظام آموزشی جدید بر اساس شیوه های غربی در کشور ما پیاده شود، درست قبل از تأسیس دانشگاه تهران که در سال ۱۳۱۳ صورت پذیرفت، در این کشور جز روحانیون افراد باسوادی وجود نداشت و سر رشته آموزش و فرهنگ در اختیار آنان قرار داشت، ولی پس از آن که نظام آموزشی جهان تغییراتی پیدا نمود و تمدن غربی وارد محیط آموزشی ما شد، در برنامه های تعلیم و تربیت نیز تغییراتی به وجود آمد ولی آقایان روحانیون به جای آنکه فرهنگ و مراکز آموزشی را قبضه کنند و از نفوذ مفاسد تمدن جلوگیری به عمل آورند، متأسفانه اغلب آنان دوری و عزت را اختیار نمودند و اکنون پس از گذشت نیم قرن از آن تاریخ، آقایان و اسلاما! سر می دهند. من اعتراف می کنم در دانشگاه ها ما اساتید یهودی، مسیحی، زرتشتی حتی بهائی و غیره وجود دارد ولی چه باید کرد؟ وقتی درب دانشگاه باز است، نمی توان آن را بدون استاد گذاشت و هنگامی که استاد صالح و درستکاری وجود ندارد، طبیعی است که خلاء ایجاد شده از اساتید غیر صالح پر شود. مسئولیت این کار هم بر عهده خود آقایان روحانیون می باشد که همکاری لازم را از روز نخست با فرهنگ نداشته اند.

در اینجا آیت الله خمینی فرمودند: شما اشاره ای به تأسیس دانشگاه نمودید و تقصیر این مفاسد اخلاقی را بر عهده روحانیت گذاشتید، پس به حساب شما روحانیت می خواهد مردم بی دین باشند یا به گمان شما روحانیت می خواهد مردم در مفاسد اخلاقی بسر برند؟ ولی یادتان می آید در آن روزگار تأسیس دانشگاه، حکومت در دست چه کسی بود؟ کی ها بودند که حکومت ایران را اداره می نمودند؟ می دانم شما نمی توانید پاسخ صریح به این سؤال بدهید. اجازه بدهید من خودم توضیح دهم تا کاملاً رفع شبهه شود. آن روز حکومت در دست سردار سپه، رضاخان بود. آیا می دانستید که او را انگلیس ها روی کار آوردند و او دست نشانده و سرسپرده بریتانیا بود؟ شما می فرمایید روحانیون بایک حکومت دست نشانده همکاری می نمودند؟ روحانیت هرگز نمی توانست با یک حکومت دست نشانده اجنبی همکاری و معاونت داشته باشد. خود آنان مردم را از اعانت به ظلم و ظالم برحذر می دارند می فرمایند خودشان می آمدند از اعوان ظلمه می شدند و بر ستمکار کمک می نمودند؟ نه روحانیت هرگز چنین اجازه ای را نداشت. ناچار در انتظار حکومت صالحه به سر می بردند تا با آن همکاری و مساعدت داشته باشند و چون در آن ایام چنین حکومتی وجود نداشت و خودشان امکانات بر پا ساختن چنین حکومتی را نداشتند، ناچار خانه نشین شدند و به گوشه حجرات مدارس و مساجد پناه بردند و منتظر فرصتی بودند که بتوانند به وظیفه خود قیام نمایند. شما درست می فرمایید که پنجاه سال پیش اکثریت باسوادان کشور را روحانیون تشکیل می دادند ولی آنان چگونه می توانستند برخلاف علم خودشان با حکومت دست نشانده همکاری و همراهی نمایند؟ ایران آن روز حکومت مستقلی نداشت و روحانیت نمی توانست با همکاری خود بر اعمال حکومت های دست نشانده، صحنه بگذارد و آنان را مورد تأیید و تصدیق قرار دهد. آن روزها تنها راه چاره از انفصال از وضع موجود و انتخاب عزت و گوشه گیری می دانستند.

... امام پس از این پاسخ قاطع و شفاف، منتظر توضیح مجدد دکتر امینی نماند و به مطلب بعدی پرداخت و فرمود:

مورد دوم که در آن نامه به مرحوم آیت الله بروجردی تذکر داده بودم و شدیداً مورد درخواست روحانیت و حوزه نیز می باشد، یک امر اساسی و پراهمیتی است به نام خانواده و ترتیب صحیح ازدواج و طلاق. شما بهتر می دانید مهمترین و

اساسی ترین رکنی که در جامعه نقش اول را ایفاء می کند و مردم را با هم پیوند می دهد، مسئله تشکیل خانواده و امر ازدواج و احیاناً طلاق می باشد. ضرورت دارد روی این دو اصل و دو امر حیاتی، برنامه شرعی و قانونی صورت پذیرد تا نظام اجتماع بر پایه های صحیح و منطقی استوار شود. اسلام روی هر دو موضوع تدبیرات لازم و احکام مقتضی را بیان کرده است تا از تزلزل خانواده ها جلوگیری به عمل آورد. تشکیل خانواده ها را بر اساس موازین درست و محکم پی ریزی نموده است از این رو می بینید با همه تشویقی که به ازدواج و تشکیل خانواده دارد، در امر طلاق و جدا شدن دو همسر از همدیگر، محدودیت و مقررات سنگینی را تنظیم کرده است که از هم پاشیدن خانواده ها جلوگیری نماید و از تباه شدن زندگی ها و اختلاط نسل ها مانع گردد. از این رو دستور داده شده است صیغه طلاق پیش دو نفر عادل خوانده شود و آنان ناظر بر حسن جریان امر باشند و باید فرد امین و عالمی متصدی و مجری صیغه طلاق بوده باشد. متأسفانه شنیده می شود در این کشور اسلامی! اغلب متصدیان این قبیل امور فاقد صلاحیت لازم هستند. به اهمیت شرعی این موضوعات پی نبرده اند و مسئله طلاق را سراسری و غیر جدی گرفته اند. برخی از آنان بر اساس ضعف اعتقاد و سستی مبانی دین و احیاناً در اثر مسامحه و سهل انگاری، هنگامیکه به آنان مراجعه می شود که طلاق دهند یا زنی از شوهر خود مطالبه طلاق می نماید، آنان محض شنیدن چنین درخواست، بدون استیضاح و نصیحت کافی، اقدام به ثبت طلاق و ترتیب جدا شدن آنان را فراهم می سازند بی آنکه نصیحتی صورت گیرد و یا دو نفر عادل بر حسن جریان صیغه شهادت و گواهی داشته باشند. زن و مرد به آسانی و به ظاهر از هم جدا می شوند و آنان به این گمان که طلاق شرعی و صحیح صورت گرفته است، برنامه بعدی خود را آغاز می کنند. بدین ترتیب امر خلاف شرع و خلط نسب و رابطه نامشروع پی ریزی می شود. بسیار روشن است که پیامد و نتیجه این معاشرت ها و از دواج ها چه خواهد شد؟

دکتر امینی در پاسخ گفت: از تذکر شما بسیار متشکریم سعی می کنیم در انتخاب مدیران و مسئولان دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق، دقت بیشتری صورت پذیرد و به هر فردی که صلاحیت اخلاقی و دینی او ثابت نشده باشد، این قبیل امور سپرده نشود. انشاءالله حضرت تعالی را نیز در جریان این تغییرات قرار می دهیم. امام در ادامه فرمود: ... مورد دیگری که در آن نامه متذکر شده بودم و اکنون نیز هنوز به قوت خود باقی است، اوضاع نابسامان زندگی مردم به ویژه کشاورزان، بازاریان و اقشار کم درآمد است. دولت باید فکری به حال معاش و زندگی اینان بکند. امسال ششده ام تعدادی از مردم بیچاره همدان در اثر نبودن امکانات از سرما تلف شده اند. در همین قم هم وضع عمومی مردم رضایت بخش نیست. این نوع گرفتاری و بدبختی در اغلب مناطق کشور جریان دارد و گزارش آنها به ما می رسد. فکری به حال این مردم بیچاره بکنید. اینان بندگان خدا هستند و شما مسئولیت اداره آنان را برعهده دارید.

دکتر امینی گفت: وضع کنونی اقتصاد کشور و گرفتاری های اخلاقی و مفاسد اجتماعی که حضرت عالی اشاره کردید و ما امروز گرفتار آنها می باشیم، محصول اقدامات غلط دولت های بیست سال پیش است که با روش های غلط و نادرست، مردم را به این منجلاب های فساد و بدبختی سوق داده اند. ما مایوس نیستیم و به فضل و عنایت الهی اعتقاد داریم که همه این گرفتاری ها و مشکلات برطرف گردد و حل شود، ولی مستحضرید که اصلاح این امور وقت می طلبد و فرصت می خواهد. باید در حل مشکلات اقتصادی مشورت گردد و مطالعه اساسی صورت گیرد تا به تدریج این مشکلات یکی پس از دیگری حل گردد و در یکی دو

روز نمی توان به اصلاح آنها پرداخت. انتظاری که ما از آقایان علماء و روحانیون داریم این است که با ما همکاری نمایند تا هرچه سریعتر و عملی تر بر مشکلات موجود فائق آئیم و اختلاف و شکافی را که دشمنان و دست های مرموز میان فرهنگیان و خدمتگزاران واقعی مردم ایجاد نموده اند، هرچه زودتر از میان برود تا جامعه ما بیش از این، از این فاصله و جدائی لطمه و صدمه نبیند و آحاد ملت ما بتوانند از وجود دانشمندان روشن فکر و روحانیون اصیل استفاده ببرند. *

... این دیدار و گفتگو حدود سه ربع ساعت طول کشید. پس از پایان گفتگو، دکتر امینی و همراهان برای صرف ناهار، عازم سالاریه شدند. به هنگام خداحافظی که موقع ناهار بود، حضرت آیت الله خمینی تعارف نموده و خطاب به دکتر امینی فرمودند: می توانید ناهار را هم اینجا باشید و به غذای طلبگی اکتفا نمایید. دکتر امینی اظهار داشت: بسیار خوشوقت می شدیم که در محضر شما باشیم. ولی چون وعده کردیم و آقای تولیت منتظر هستند معذرت می خواهم.

مشروح گزارش این ملاقات، همانطور که در آغاز اشاره شد، نخست در هفته نامه 'ندای حق' منتشر گردید و سپس مورد توجه حضرت امام قرار گرفت... بعدها جناب عقیقی بخشایشی، هنگامی که بنده فصلنامه 'تاریخ و فرهنگ معاصر' را در زمینه تاریخ و اسناد و خاطرات و فرهنگ، از حوزه علمیه قم، منتشر می ساختم، مجموع خاطرات خود با امام خمینی را در اختیار حقیر قرار داد که به تدریج و در چند شماره از آن فصلنامه، چاپ گردید.

در پایان این خاطره جالب است بدانیم که آقای ایرج امینی، فرزند دکتر علی امینی در کتابی که در شرح حال پدر خود تألیف نموده و اخیراً منتشر ساخته است، به این سفر اشاره می کند و در مورد عدم اهتمام امام به دکتر امینی، در موقع ورود و خروج وی، از قول پدرش چنین نقل می کند:

... خاطراتی که پدرم از ملاقات با آیت الله خمینی در ذهن داشت و سال ها بعد برایم تعریف کرد، حکایت از آن داشت که آیت الله خمینی 'سرما خورده بودند و به این علت، نه به استقبالی و نه به بدرق من آمدند'. این جانب احساس کردم که هیچ گله ای از این بابت نداشت. طبق گفت پدرم، در میان صحبت آیت الله خمینی به مسئل رواج طلاق میان زن و شوهرهای جوان اشاره کردند و اظهار داشتند که این موضوع طلاق مبتدل شده، به سهولت می روند در دفتر رسمی طلاق می دهند. این شاهد می خواهد، دلیل می خواهد... پدرم ایشان را روحانی خیلی روشنی یافته بود...^۹

البته باید توضیح داد که امام در آن ایام 'سرمخوردگی' نداشت، بلکه می خواست با آقای دکتر امینی همانطور رفتار کند که با دیگران رفتار می کرد و دلیلی برای احترام مضاعف نمی دید و ظاهراً آقای دکتر علی امینی از این نکته 'تغافل' نموده و قصه را به آن شکل به فرزندش نقل کرده است.

- ۱- محمدرضا حکیمی، مقدمه مکتب تفکیک، چاپ اول، مرکز بررسی های اسلامی، قم.
- ۲- تاریخ دقیق سفر دکتر امینی به قم ۱۳۴۰/۱۰/۱۳۴۰ بود.
- ۳- واعظ معروف آن زمان!
- ۴- خاطرات آیت الله پسندیده، بکوشش محمد جواد مرادی نیا، چاپ سوم، تهران، ۱۳۸۱، ص ۱۱۷ و ۱۱۸.
- ۵- اطلاعات مورخ ۲ دی ماه ۱۳۴۰
- ۶- هفتاد سال خاطره، از آیت الله سید حسین بدلا: تدوین مرکز اسناد انقلاب اسلامی، تهران، ۱۳۷۸، ص ۲۳۶.
- ۷- خاطرات شیخ صادق خلیخالی، چاپ دهم، نشر سایه تهران، ۵۸ و ۵۹.
- ۸- هفته نامه 'ندای حق' چاپ تهران، شماره ۵۶۹، مورخ ۱۳ دیماه ۱۳۴۰، ۲۰ رجب ۱۳۸۱ هـ.
- ۹- کتاب 'بر بال بحران' تألیف: ایرج امینی، چاپ اول، تهران، نشر ماهی سال ۱۳۸۸، صفحه ۳۷۷.

معاون بین الملل حوزه های علمیه:

حوزه علمیه با کمبود روحانی آشنا به زبان های خارجی روبه روست

معاون بین الملل حوزه های علمیه کشور افزود: سفرهای علمی اساتید حوزه به خارج از کشور، برگزاری دوره های آموزشی زبان خارجی، برپایی دوره های آشنایی با فرهنگ ملل، طراحی همایش های ترویجی و همچنین تقویت ظرفیت های بین المللی مدارس علمیه منتخب کشور از مهم ترین برنامه های این معاونت در سال آتی خواهد بود.

معنوی روز جامعه برخی دروس حذف و برخی دروس اضافه شود. معاون بین الملل حوزه های علمیه کشور افزود: ظرفیت های تبلیغی فراوانی در کشورهای مختلف برای تبیین مکتب اهل بیت وجود دارد که متأسفانه به علت کمبود مبلغ در این حوزه قادر به راه اندازی کرسی های اسلام شناسی در این کشورها نیستیم.

وی خاطر نشان کرد: وضعیت به گونه ای است که حتی مبلغ و روحانی آشنا به مکالمه عربی نیز در حوزه های علمیه کشور کمتر یافت می شود، از این رو معاونت بین الملل حوزه درصدد شناسایی استعداد های جوان و نخبه و همچنین آموزش زبان ویژه اساتید جوان مدارس علمیه است. حجت الاسلام والمسلمین زمانی در ادامه از توسعه فعالیت های مرکز زبان حوزه خبر داد و گفت: به دنبال افزایش ظرفیت پذیرش این مرکز تا ۱۰ برابر هستیم، ضمن این که برنامه هایی برای آشنایی اساتید دروس خارج حوزه با فرهنگ ملت ها و سپس آموزش زبان خارجی تدوین شده است.

وی با بیان این که آماده تعامل با مرکز مدیریت استان در جهت آشنایی طلاب حوزه های علمیه آذربایجان با اصول تبلیغ در عرصه های بین المللی هستیم، گفت: امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند روحانیانی فاضل و آگاه به زبان روز دنیا برای تبلیغ مبانی اسلامی هستیم. حجت الاسلام زمانی ادامه داد: نیازمند اعزام مبلغانی آشنا به زبان ترکی استانبولی هستیم که طلاب استان آذربایجان شرقی قابلیت بهتری در فراگیری زبان های رایج در آسیای میانه از جمله تاتاری، ازبکی، قرقیزی، آذری، ترکمنی دارند.

حجت الاسلام والمسلمین زمانی از تهیه بانک اطلاعات زبان دانان حوزه های علمیه کشور خبر داد و گفت: حوزه با کمبود روحانی فاضل آشنا به زبان های روز دنیا روبه روست. به گزارش خبرگزاری رسا، حجت الاسلام زمانی، معاون بین الملل حوزه های علمیه کشور در دیدار با آیت الله شبستری، نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی به ارائه گزارشی از فعالیت های این معاونت پرداخت و اظهار داشت: ۳۰ طرح از سوی معاونت بین الملل برای اجرا در حوزه های علمیه سراسر کشور مطالعه، پیش بینی و ابلاغ می شود.

وی با بیان این که حوزه های علمیه با کمبود روحانی فاضل آشنا به زبان های روز دنیا روبه روست هستند، خاطر نشان کرد: بانک اطلاعات زبان دانان حوزه های علمیه کشور تهیه شده که طبق آخرین آمار تنها حدود ۲ هزار طلبه آشنا به زبان های خارجی در کشور داریم.

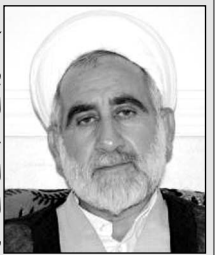
حجت الاسلام والمسلمین زمانی ادامه داد: برای رفع این مشکل، بایستی سیستم آموزشی حوزه تغییر یابد، به گونه ای که اصالت حوزوی در فرآیند آموزشی حفظ شده و برای پاسخگویی به نیازهای

رییس بوستان کتاب قم خواستار شد:

عرضه آثار ارزشمند برای معرفی

انقلاب اسلامی ایران به جهانیان

رییس مؤسسه بوستان کتاب قم با بیان این که بیداری اسلامی پرتوی از انقلاب اسلامی ایران است، خواستار عرضه آثار ارزشمند برای معرفی انقلاب و شناساندن شخصیت و ابعاد علمی امام

خمينی (ره) به جهانیان شد.

حجت الاسلام والمسلمین اسماعیل اسماعیلی رییس مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، در گفت و گو با خبرنگاران با تبریک فرارسیدن سالروز پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران و هفته وحدت، خواستار عرضه آثار ارزشمند برای معرفی انقلاب و شناساندن شخصیت و ابعاد علمی امام خمينی (ره) به جهانیان شد.

وی با بیان این که بیداری اسلامی در کشورهای مختلف پرتوی از انقلاب اسلامی ایران است که امام خمينی (ره) از آن تعبیر به انفجار نور کردند، بر ترویج و نشر آثار و برکات انقلاب به جامعه ایران، امت اسلامی و جهان بشریت تأکید کرد و افزود: تأثیر انقلاب اسلامی ایران حتی در کشورهای اروپایی و امریکای لاتین کاملاً مشهود است؛ انقلابی با این عظمت و ابعاد وسیع، حق عظیمی به گردن همه مسلمانان دارد.

رییس مؤسسه بوستان کتاب قم نشر اهداف انقلاب اسلامی ایران به جهانیان را ضروری دانست و تصریح کرد: اگرچه پس از پیروزی انقلاب تلاش های بسیاری از سوی رسانه ها و دیگر مراکز برای معرفی و شناساندن اهداف انقلاب اسلامی ایران به مردم و جهان انجام شد، اما این اهداف آن طور که مناسب بود حتی به مردم خودمان معرفی نشد.

وی اضافه کرد: ظرفیت های عظیم انقلاب اسلامی ایران هنوز به درستی معرفی نشده است و حتی در معرفی امام خمينی (ره) که این انقلاب را بنیان نهادند، با کاستی هایی روبه رو هستیم و هنوز نتوانسته ایم شخصیت و ابعاد علمی ایشان را به درستی معرفی کنیم که در حوزه نشر باید فراتر و بیشتر از آنچه تاکنون تلاش شده، کار کنیم.

حجت الاسلام والمسلمین اسماعیلی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تقارن هفته وحدت با دهه مبارک فجر اظهار داشت: هفته وحدت از مسائل مهم و راهبردی جهان اسلام است و از جمله مسائلی است که امام راحل در بسیاری از سخنرانی ها بر آن تأکید داشته و بارها فرموده اند که رمز موفقیت نظام در عرصه های مختلف اتحاد است.

وی با بیان این که اگر دشمن موفق به از بین بردن اتحاد ملت مسلمانان ایران شود، شکست نظام رقم می خورد، تصریح کرد: اتحاد اسلامی تنها محدود به اوایل پیروزی انقلاب نیست، بلکه در همه ابعاد به این اتحاد نیاز داریم و اکنون بیش از هر دوره دیگری نیازمند اتحاد همه احاد ملت هستیم.

رییس مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم بر اتحاد با محوریت اهل بیت (ع) تأکید کرد و افزود: در دوره غیبت که دست مسلمانان از دامن معصومان (ع) خالی است، ولی فقیه محور وحدت مسلمانان است و راز موفقیت ملت ایران نیز در دوران های مختلف تکیه بر ولی فقیه و اطاعت از فرامین ایشان بوده است.

وی با بیان این که آنچه سبب شد انقلاب اسلامی ایران در بین همه انقلاب ها انفجار نور باشد، قیام برای خدا و اسلام است، از مجموعه فعالیت های مؤسسه بوستان کتاب قم در حوزه معرفی دستاوردهای انقلاب اسلامی، معرفی شخصیت و ابعاد علمی امام راحل، اتحاد اسلامی و ضرورت آن و راز درخشش انقلاب در پهنه گیتی خبر داد.

حجت الاسلام والمسلمین نقدی در رونمایی از ترجمه چینی قرآن خبر داد

تاسیس زبانکده ای برای ترجمه قرآن به زبان های مختلف دنیا

محمدی، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رییس مرکز توسعه و ترویج فعالیت های قرآنی ضمن تجلیل از فعالیت مؤسسه ترجمان وحی در ترجمه قرآن به زبان های خارجی گفت: وضعیت ترجمه قرآن به زبان های خارجی تا سلف برانگیز و تاسف بار است، چرا که امروز انجیل به بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ زبان و قرآن به کمتر از ۲۰۰ زبان ترجمه شده است که باید به این کم توجهی و بی تحرکی نسبت به تبلیغ و ترویج دین و استفاده از تعلیم بیان الهی برای انتقال حقایق به همه انسان ها چاره جویی کنیم.

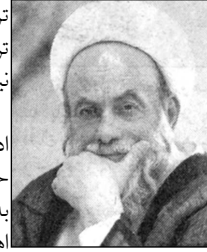
رییس مرکز توسعه و ترویج فعالیت های قرآنی اظهار کرد: همان گونه که مسیحیت برای ترجمه انجیل با بومیان و زبان های محلی تعامل پیدا کردند و کتاب خود را این گونه به زبان های مختلف ترجمه کردند، باید بتوانیم با استفاده از انسان های با انگیزه و با ظرفیت دستگاه های فرهنگی و تبلیغی در مناطق مختلف دنیا استقرار پیدا کنیم و با بومیان آن ها تعامل جدی داشته باشیم تا قرآن را به زبان های مختلف ترجمه کنیم.

ترجمه و چاپ شده است، افزود: ترجمه و چاپ قرآن به ۱۰ زبان دیگر را نیز در دستور کار داریم.

حجت الاسلام والمسلمین نقدی ادامه داد: تاریخ ترجمه قرآن در چین به حدود ۱۰۰ سال پیش برمی گردد که ابتدا به وسیله غیرمسلمانان و سپس توسط اهل سنت انجام شد اما ترجمه ای که بتواند همه مخاطبان را در برگیرد، وجود نداشته و متأسفانه قسمت اعظم ترجمه ها با نگاه متعصبانه و با اختلافات قبیله ای و فرقه ای همراه بوده است.

وی با بیان این که جمهوری اسلامی ایران قرآن را مایه اتحاد و انسجام می داند، گفت: ترجمه ای که توسط استاد سلیمان بای جی سو انجام شده، می تواند بیان کننده معارف قرآن کریم برای یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون چینی باشد که حتی استاد حنفی مذهب چینی که ویرایش نهایی این ترجمه را بر عهده داشته، به شیوایی و زیبایی این ترجمه اعتراف کرده است.

در این مراسم همچنین حجت الاسلام حمید

رییس مؤسسه ترجمان وحی، در مراسم رونمایی از ترجمه قرآن به زبان چینی، گفت: سازمان اوقاف تلاش می کند با ایجاد یک زبانکده، از ظرفیت دانشجویان ۸۰ کشور خارجی که در کشور ما مشغول به تحصیلند، برای ترجمه شیوا و زیبایی قرآن استفاده کند.

به گزارش (اینا)، حجت الاسلام والمسلمین محمد نقدی در مراسم رونمایی از ترجمه چینی قرآن که در سازمان اوقاف صورت گرفت، گفت: ترجمه انجیل و کتاب مقدس به ۲۵۰۰ زبان رسیده اما متأسفانه قرآن کریم تنها به کمتر از ۲۰۰ زبان ترجمه شده است. بنابراین، بحث ترجمه قرآن به همت جمعی نیازمند است.

وی افزود: امروز بزرگترین گنجینه قرآنی را سازمان اوقاف در اختیار دارد و باید زمینه را برای استفاده مردم از قرآن با زبان های مختلف فراهم کنیم.

رییس مؤسسه فرهنگی ترجمان وحی با اشاره به این که در این مؤسسه تاکنون قرآن به شش زبان

حجت الاسلام شهریاری:

اینترنت توانسته فضای بیداری اسلامی را در منطقه رقم بزند

کنند و لایه دیجیتالی از فضای اینترنتی در زندگی مردم شکل گرفته است. حجت الاسلام شهریاری اظهار کرد: امروز همه شکل حیات بشری در اینترنت ایجاد شده است و در عرض دنیای واقعی پیش می رود، بنابراین اینترنت را نمی توان یک فضای مجازی دانست، زیرا با دنیای واقعی در حال حرکت است.

پرداختن به مباحث اینترنتی در قالب وب گفت: امروز بیش از دو میلیارد نفر به اینترنت دسترسی دارند و این تعداد تا هشت سال دیگر به پنج میلیارد نفر خواهد رسید، این استقبال از فضای سایبری، ضرورت روی آوردن بیشتر ام به تولیدات اینترنتی را می رساند.

وی تصریح کرد: با توجه به افزایش دانش بشری در صحنه جهانی مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی در تلاش است متناسب با نیازهای روز دنیا پیش رود. وی افزود: هم اینک دویست میلیون وبلاگ طراحی شده بنابراین انقلاب اینترنتی در صحنه جهانی رخ داده است.

وی یادآور شد: صحنه جهانی در حال تقسیم بندی است و این کار از طریق انقلاب وب شکل گرفته، امروز بسیاری از افراد با اینترنت زندگی می

رییس مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی اظهار داشت: امروز همه شکل حیات بشری در اینترنت ایجاد شده و در عرض دنیای واقعی پیش می رود، بنابراین اینترنت را نمی توان یک فضای مجازی دانست، زیرا با دنیای واقعی در حال حرکت است.

حجت الاسلام حمید شهریاری، رییس مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی، در مراسم رونمایی از نسخه جدید نرم افزار جامع الاحادیث با اشاره به انقلاب های منطقه گفت: متأسفانه فساد در کشورهای منطقه بیداد می کرد و مسبب اصلی رواج آن حاکمان دیکتاتور بودند.

وی افزود: انقلاب اسلامی این الگو را در جهان اسلام به پا و مسیر از بین بردن این فساد را مشخص کرد؛ از این رو انقلاب های منطقه برگرفته از الگوی ایران اسلامی است. حجت الاسلام شهریاری با اشاره به ضرورت

وی تأکید کرد: یکی از ابزارهای مهم گسترش و تداوم بیداری اسلامی اینترنت است، این تکنولوژی ارتباطات انسانی را دگرگون کرده است چرا که منحصر به زمان و مکان نیست. مدیر مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی افزود: در وب می توان دولت ۲۴ ساعته را ایجاد و توانمندی دولت ها را چند برابر کرد، وب بزرگ ترین همسان ساز است؛ زیرا اطلاعات به یک اندازه می تواند در اختیار همگان قرار بگیرد.

آیت الله آصفی:

«ترور بیداری» تاکتیک جدید آمریکا برای ناکام گذاشتن بیداری اسلامی است

آیت الله محمد مهدی آصفی ترور بیداری را تاکتیک جدید آمریکا برای ناکام گذاشتن بیداری اسلامی دانست و نمونه های این ترور را در بایکوت رسانه ای عربی و جهانی قیام ملت بحرین و همچنین تلاش برای منحرف سازی بیداری اسلامی با ایجاد بحران در سوریه قابل مشاهده خواند.

آیت الله شیخ محمد مهدی آصفی، نماینده مقام معظم رهبری در نجف اشرف طی سخنانی در نشست بیداری اسلامی بیست و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی در تهران، آثار و برکات بیداری اسلامی برشمرد.

وی در این زمینه اظهار داشت: نتایج و آثار تلاش های وحدت بخش مسلمانان هم اکنون به خوبی نمایان شده و نظامی اسلامی توسط امام خمینی (ره) از سوی خداوند به مسلمانان هدیه داده شده است.

وی، انقلاب اسلامی ایران را نقطه سرآغاز بیداری اسلامی خواند و افزود: ایران نقطه آغاز بیداری اسلامی به شمار می آید و پس از این انقلاب بود که بیداری حتی از کشورهای اسلامی نیز فراتر رفته و

کشورهای غیراسلامی نیز بیدار شده اند. آیت الله آصفی تصریح کرد: مجاهدت و مبارزات فراوانی در سال های گذشته توسط مسلمانان ایران، عراق، پاکستان، تونس، مصر و سایر کشورهای اسلامی انجام گرفت تا اینکه این تلاش ها هم اکنون به نتیجه رسیده و انفجار کنونی را در جهان عرب و اسلام به وجود آورده است.

وی با اشاره به پیامدهای بیداری اسلامی بر جهان اظهار داشت: بیداری اسلامی مصالح غرب به ویژه آمریکا را در منطقه تحت تاثیر قرار داده و امنیت و وجود و نظام صهیونیستی را تهدید می کند.

آیت الله آصفی تأکید کرد: بیداری اسلامی، پایه های دیکتاتوری و طاغوت را در منطقه به لرزه درآورده است و دشمنان اسلام بر همین اساس به جنش درآمده تا بتوانند جلوی این بیداری را بگیرند.

وی، تاکتیک های آمریکا برای توقف بیداری اسلامی را بی نتیجه توصیف کرد و ادامه داد: آمریکا ابتدا می خواست با درآغوش گرفتن قیام ها در برابر پیشروی

بیداری اسلامی بایستند، اما این توطئه با حضور مجدد انقلابیون در خیابان ها ناکام ماند.

وی همچنین ترور بیداری را یکی دیگر از تاکتیک های جدید آمریکا برای ناکام گذاشتن بیداری اسلامی دانست و گفت: نمونه واضح این ترور، در قیام ملت بحرین نمایان است که با بایکوت رسانه ای شدید عربی و جهانی قرار گرفته است.

آیت الله شیخ محمد مهدی آصفی تأکید کرد: آمریکا این بار به سوریه روی آورده تا سیر بیداری اسلامی را متوقف یا منحرف سازد و مسلمانان باید نسبت به این توطئه هوشیار باشند.

نماینده مقام معظم رهبری در نجف از مواضع رهبر معظم انقلاب در قبال بیداری اسلامی تجلیل کرد و گفت: حضرت آیت الله خامنه ای اولین فردی بود که به بیداری اسلامی و لزوم درآغوش گرفتن آن اهتمام ورزید و به بیان دیدگاه و رهنمودهای مناسب برای استمرار بیداری اسلامی پرداخت.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

عدالت، آزادی و معنویت تنها در سایه وحدت

جهان اسلام تحقق می یابد

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، آرمان امام خمینی (ره) در راستای تحقق توأمان عدالت، آزادی و معنویت، آرمان همه انبیا و اولیا دانست و گفت: این آرمان صرفاً در سایه وحدت جهان اسلام محقق خواهد شد.

سید محمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که با سخنرانی خود، به کار بیست و پنجمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی پایان داد، اظهار داشت: این لطف الهی بوده که از سال گذشته تاکنون چهار طاغوت شر خود را از سر مسلمانان کوتاه کرده اند و عمده ترین مانع وحدت در این کشورها از سر راه برداشته شده است.

وی با تأکید بر اینکه حکام وابسته هرگز خواهان این نیستند که امت اسلامی یگانه باشند و در برابر سلطه جهانی و صهیونیسم بایستند، افزود: خوشبختانه با سقوط طاغوت، شرایط در دنیا به نفع مسلمانان در حال رقم خوردن است.

حسینی، امام خمینی (ره) را بزرگ منادی وحدت توصیف کرد و بر این نکته تأکید کرد که از ابتدای انقلاب اسلامی بحث وحدت به عنوان شعار محوری مطرح شده است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به اصل ۱۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران گفت: در این اصل آمده است که به حکم آیه کریمه آن هده امتکم امه واحده و انار بکم فاعبدون همه مسلمانان یک امت اند و دولت جمهوری اسلامی ایران مطوف است سیاست کلی خود را بر پایه ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی قرار دهد و کوشش پیگیر به عمل آورد تا وحدت سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام را تحقق بخشد.

این اصل بیانگر عزم و جدیت نظام اسلامی در مسئله وحدت است.

حسینی همچنین به دیگر اسناد و تلاش های نظام جمهوری اسلامی ایران در مسیر وحدت امت اسلامی اشاره کرد و گفت: در سند چشم انداز ۲۰ ساله نظام که ترسیم کننده مسیر کلی پیشرفت و سازندگی کشور است، یکی از ویژگی های ایران ۱۴۰۴، تأثیرگذاری بر همگرایی اسلامی و منطقه ای بر اساس تعالیم اسلامی بر شمرده شد. از طرفی، یکی از شش هدف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز مسئله وحدت و فراهم آوردن زمینه های وحدت میان مسلمین می باشد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: یکی از مأموریت های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی نیز این است که زمینه های وحدت میان مسلمانان و تشکیل جبهه واحد بر اساس اصول مسلم اسلام را فراهم آورد و اینها همگی نمونه های بسیار خوبی هستند تا نشان دهند که جمهوری اسلامی ایران نگاه و توجهی ویژه به مسئله وحدت دارد.

حسینی با تأکید بر اینکه امام راحل عزم راسخی برای تحقق وحدت اسلامی داشتند، اظهار کرد: در دیدگاه امام (ره) به جای اینکه تفاوت عامل تفاخر باشد، ایمان، تقوا و جهاد ملاک برتری افراد است.

وی یادآور شد: در شرایطی که در جهان سه گفتمان ناقص وجود داشت؛ در اتحاد جماهیر شوروی بحث عدالت و در آمریکا و غرب بحث دموکراسی و آزادی و در کلیسا بحث معنویت به صورت ناقص مطرح بود؛ امام خمینی (ره) گفتمان جامعی با عنوان عدالت، آزادی و معنویت مطرح کردند.

حسینی اضافه کرد: تأکید بر وحدت به این خاطر است که در سایه آن اهداف متعالی انبیا و اولیا یعنی عدالت، آزادی و معنویت تحقق می یابد و به جای اینکه نیروهای جهان اسلام صرف دشمنی علیه یکدیگر شود، همه نیروها را برای تحقق این آرمان های بلند بسیج می کند.

حسینی خاطر نشان کرد: در دوره ای که دین را افیون توده ها می دانستند، امام (ره) ثابت کرد که دین مایه عزت، عظمت و سرفرازی یک ملت است و امروز مقام معظم رهبری ثابت کردند که در سایه مبانی و اصول، می توان بر همه چالش ها غلبه کرد و به دستاوردهای بزرگی رسید.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر اینکه امام خمینی (ره) روحیه شهامت، ایستادگی و مقاومت را در ملت ها زنده کردند، یادآور شد: امروز به برکت تأثیرگذاری اندیشه امام (ره)، شاهد این روحیه در کشورهای اسلامی هستیم که هر چه شهید می دهند، روحیه شان مستحکم تر می شود.

حسینی با بیان اینکه این جفا در حق امت اسلامی است که بعضی ها بخواهند این خیزش ها را به مسائل قومی و اقتصادی محدود کنند، تصریح کرد: این خیزش ها برای پایان دادن تحقیر گذشته و رسیدن به جایگاه واقعی مسلمانان است و امیدواریم این بیداری اسلامی سبب وحدت امت اسلامی شود.

وی خطاب به ملت های اسلامی تأکید کرد: تبلیغات گسترده ای که توسط دشمنان در این کشورها انجام می شود برای تفرقه افکنی و سرگرم کردن مسلمانان به یکدیگر است. در این ارتباط وظیفه علما و دلسوزان امت اسلامی برای روشنگری، سنگین تر است.

آغاز موج سوم بیداری اسلامی با اصول هشت گانه سید جمال الدین

می کرد مطابقت دارد و همان چیزی است که او می خواست. خرمشاد با بیان اینکه انقلاب اسلامی خود را موظف به خدمت به تمام جهان اسلام می داند، خاطر نشان کرد: الگوی سیاست داخلی انقلاب اسلامی، اصولگرا و دین گرا بود و در اقتصاد، شعار خودکفایی و خودباوری را پیش گرفت و شهادت را الگوی عملی خود ساخت.

وی با تأکید بر اینکه آنچه امروز در جهان اسلام شاهد هستیم آغاز موج سوم بیداری اسلامی است که همان اصول هشت گانه سید جمال را الگوی خود قرار داده است، خاطر نشان کرد: جهان اسلام در حال پوست انداختن است و وارد فاز جدیدی از بیداری می شود و جهان غرب هم وارد یک بحران جدید می شود. باید بیداری اسلامی امروز به یک بلوک مقتدر تبدیل شود تا بتواند پویا باقی بماند.

استبداد و خودکامگی مستبدان، لزوم آشنایی با علوم و فنون جدید و مجهز شدن جهان اسلام به آنها، بازگشت به اسلام اولیه، لزوم ایمان و اعتقاد به مکتب اسلام، مبارزه با استعمار خارجی، ضرورت اتحاد جهان اسلام، لزوم احیای فریضه جهاد در جوامع اسلامی و روح مبارزه و همچنین مبارزه با خودباختگی در برابر غرب.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی اظهار کرد: با انقلاب اسلامی ایران موج اول بیداری اسلامی که سید جمال شروع کرده بود پایان یافت و موج دوم با رویکرد عقلی شروع شد. نکته مهم در انقلاب اسلامی، تشکیل یک حکومت اسلامی بود که الگویی جدید با ریشه های گذشته برای پاسخگویی به نیازهای امروز محسوب می شد؛ به طوری که انقلاب کنونی با آنچه که سید جمال الدین آرزو

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی تأکید کرد: جهان اسلام در حال پوست انداختن است و وارد فاز جدیدی از بیداری اسلامی می شود.

به گزارش (تنا)، دکتر محمدباقر خرمشاد رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی طی سخنانی در نشست بیداری اسلامی که در سومین روز کنفرانس وحدت اسلامی برگزار شد، به موضوع بیداری اسلامی، دیروز، امروز، فردا، اشاره و تصریح کرد: زمانی سید جمال الدین برای اولین بار تلاش کرد به نام اسلام، سلاطین و امت اسلامی را در جهان اسلام بیدار کند و خواب عمیق مسلمانان را بعد از افول تدریجی تمدن اسلامی که باعث عقب ماندگی آنان در مقابله با تمدن نوظهور و غارتگر غرب بود، برهم بزند.

وی ادامه داد: سید جمال به عنوان یک بیدارگر اسلامی برای چاره جویی وضع نامطلوب امروز، مسلمانان را به هشت اصل دعوت کرد که عبارت بودند از مبارزه با

امام جمعه موقت سنج: وحدت شیعه و سنی در ایران بی مثال است

منویات عالمانه مقام معظم رهبری و در راستای اجرایی کردن آرمان های والای امام راحل گام برمی دارند.

ماموستا راستی اظهار داشت: نظام جمهوری اسلامی در ایران تنها نظام مبتنی بر ایدئولوژی اسلامی بوده و با نفی استکبار گران و ظلم ستیزان و مزدوران آنان به سرکار آمده است لذا در طول سی و سه سال از عمر با برکتش همواره با مشکلات و توطئه های فراوانی از سوی دشمنان مواجه بوده است اما به فضل الهی و با تکیه بر پشتوانه مردمی توانسته است در مقابل این توطئه ها سربلند بیرون آید.

وی افزود: در این برهه زمانی نیز انقلاب اسلامی به عنوان الگوی عملی ملت های مسلمان و آزادی خواه دنیا برای مبارزه با جبهه ظلم و جور تبدیل شده و بر همه مردم مسلمان ایران واجب است با هوشیاری و بصیرت روزافزون در برابر توطئه های گسترده دشمنان انقلاب ایستادگی نموده و در حفظ و ارتقای این جایگاه والا تمام تلاش خویش را به کار گیرند.

ماموستا راستی خاطر نشان کرد: دشمنان انقلاب اسلامی بدانند که مردم ولایت مدار کردستان همچون سی و سه سال گذشته همواره حامی انقلاب بوده و در خط مقدم مقابله با هجمه های فرهنگی دشمنان استوار و راسخ ایستاده اند.

امام جمعه موقت سنج با اشاره به انسجام و اتحاد بالای ملت ایران در عرصه های مختلف فرهنگی و اجتماعی، گفت: وحدت شیعه و سنی در ایران بی مثال بوده و در هیچ جای دنیا نمی توان نمونه آن را پیدا کرد. ماموستا امین راستی در گفتگویی اختصاصی با تقریب، اظهار داشت: هفته وحدت فرصت مناسبی برای معرفی دستاوردهای عظیم انقلاب اسلامی در راستای وحدت و تقریب مذاهب اسلامی و انسجام مردم مسلمانان ایران برای زنده کردن آموزه های اسلامی در جای جای میهن اسلامی است.

وی افزود: با پیروزی انقلاب اسلامی در ایران شاهد زنده شدن دوباره اجرای آموزه های اسلامی در جامعه و برقراری حکومتی مبتنی بر آموزه های اسلامی در ایران بودیم که نه تنها برای ایرانیان تازه و بی بدیل بود بلکه هم اکنون نیز در هیچ جای دنیا نمی توان نمونه ای از حکومت اسلامی و نظامی پیشرو همچون نظام اسلامی ایران را یافت.

امام جمعه موقت سنج به منویات عالمانه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در راستای تقویت وحدت و یکپارچگی در بین صفوف مسلمین و احترام به باورهای اعتقادی مذاهب مختلف اسلامی اشاره کرد و افزود: مردم مسلمان و اهل سنت کردستان بر خود می بالند که در نظامی اسلامی و زیر سایه

رهبر انقلاب:

اتحاد نیاز مبرم امت اسلامی است

اسلام بود.

ایشان خاطرنشان کردند: در دورانی که قدرتهای سلطه گر تصور می کردند با اقدامات خود زمینه بروز هرگونه معنویت و اسلام خواهی را از بین برده اند، ناگهان صدای عظیم، ماندگار و تاریخی انقلاب اسلامی بلند شد و ضمن آنکه موجب وحشت دشمنان شد، دوستان هوشمند و انسانهای آگاه و با بصیرت را امیدوار کرد. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به تلاشهای گسترده و توطئه های مختلف و پیچیده قدرتهای سلطه گر برای خاموش کردن صدای انقلاب اسلامی ایران، افزودند: با وجود همه فشارها و توطئه ها، انقلاب اسلامی به برکت رهبری امام بزرگوار و ایستادگی ملت ایران، ماند و روز بروز نیز رشد کرد و قدرت آن روزافزون شد.

حضرت آیت الله خامنه ای با تأکید بر استمرار حرکت ملت ایران به سمت اهدافی که امام (ره) ترسیم کرده بودند، خاطرنشان کردند: ملت ایران با وفاداری به راه امام (ره) و پافشاری بر آن و تحمل فشارها، توانست اراده خود را بر توطئه دشمنان غلبه دهد. ایشان انقلاب اسلامی ایران و استحکام و گسترش روزافزون آن را به برکت اسلام و حرکت عظیم پیامبر اسلام (ص) دانستند و تأکید کردند: تحرک، تلاش، ایستادگی و مجاهدت ملت ایران در طول ۳۳ سال گذشته، یک تجربه و عبرت ارزشمند است که می تواند همچون تابلویی در مقابل دیده گان ملتها و امت اسلامی قرار گیرد.

در پایان این دیدار، جمعی از میهمانان خارجی شرکت کننده در بیست و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی، از نزدیک با رهبر انقلاب اسلامی دیدار و گفتگو کردند.

حکومت ۱۰ ساله پیامبر اسلام (ص) در مدینه تأکید کردند: اگرچه عمر این حکومت کوتاه بود اما بنایی پایه ریزی شد که در طول قرنهای متمادی همواره، قله بشریت در علم و تمدن و پیشرفت معنوی و مادی بوده است. ایشان، اتحاد را یکی دیگر از نیازهای مبرم امت اسلامی برشمردند و با اشاره به بیداری ملتها و قیامهای اسلامی منطقه افزودند: تحولات و انقلابهای منطقه و همچنین عقب نشینی های پی در پی آمریکا و دستگاههای استکباری و ضعف روزافزون رژیم صهیونیستی، فرصت های کم نظیری برای امت اسلامی است که باید از آن نهایت استفاده را کنند.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: شکی نیست که با لطف خداوند، این حرکت، با همت امت اسلامی، روشنفکران و نخبگان علمی، سیاسی و دینی ادامه پیدا خواهد کرد و امت اسلامی بار دیگر به دوران عزت و شکوفایی خود خواهد رسید.

حضرت آیت الله خامنه ای همچنین با اشاره به تقارن سالروز میلاد پیامبر اسلام (ص) و حضرت امام صادق (ع) با سالروز پیروزی انقلاب اسلامی، افزودند: این انقلاب یکی از ثمرات حرکت عظیم پیامبر اسلام (ص)، در تاریخ است و انقلاب اسلامی در واقع، یک ولادت جدید برای

همزمان با هفدهم ربیع الاول و خجسته سالروز میلاد پیامبر عظیم الشان اسلام (ص) و حضرت امام صادق (ع)، جمعی از مسئولان نظام، قشرهای مختلف مردم و همچنین میهمانان شرکت کننده در بیست و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی و سفرای کشورهای اسلامی، با رهبر انقلاب اسلامی دیدار کردند.

حضرت آیت الله خامنه ای در این دیدار، ضمن تبریک سالروز میلاد پیامبر اعظم (ص) و حضرت امام صادق (ع)، این روز را بزرگترین عید بشریت در طول تاریخ خواندند و تأکید کردند: تنها راه رسیدن امت اسلامی به عزت، مجد و عظمت واقعی و سعادت معنوی و مادی، درس گرفتن از ابعاد وجودی و شخصیت عظیم پیامبر اسلام (ص) است.

ایشان پیامبر گرامی اسلام (ص) را مظهر علم، امانت، عدالت، اخلاق حسنه، رحمت و اطمینان به وعده های الهی دانستند و افزودند: بشریت در طول تاریخ و با وجود همه پیشرفتهای مادی و تغییرات در زندگی، همواره به دنبال این صفات و ارزشهای متعالی بوده است و در این میان، امت اسلامی امروز بیش از دیگران نیازمند این خصوصیات والا است.

رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر لزوم رفتار برادرانه و صبر و گذشت نسبت به یکدیگر در میان مسلمانان، خاطرنشان کردند: یکی دیگر از نیازهای امروز امت اسلامی، وثوق به وعده های الهی است زیرا خداوند وعده کرده است که نتیجه مجاهدت و تلاش و ایستادگی در مقابل فشارها و همچنین تسلیم نشدن در مقابل شهوات دنیایی و مال و مقام، رسیدن به هدف و مقصود است.

حضرت آیت الله خامنه ای با اشاره به

اگر دشمنی که از در بیرون کرده ایم از پنجره باز گردد «خسرالدنيا والاخره» هستیم

مولوی اسحاق مدنی، مشاور رئیس جمهور در امور اهل سنت در مراسم افتتاحیه بیست و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی طی سخنانی بیداری اسلامی را خون بهای هزاران شهید گلگون کفن دانست و بر لزوم حفظ و حراست از اهداف آن تأکید کرد.

مولوی مدنی در این مراسم که با حضور دکتر محمد احمدی نژاد برگزار شد، در ابتدای سخنان خود به روح پرفتوح امام راحل بنیانگذار جمهوری اسلامی درود فرستاد و ادامه داد: بیداری اسلامی حاصل خون هزاران مسلمان شهید در قرن اخیر و محصول تلاش بزرگانی از جهان اسلام است.

وی اضافه کرد: علما و مبارزین جهان اسلام در قرون اخیر زجرها و شکنجه های بسیاری را متحمل شده اند تا این مسیر آغاز شود که یکی از مهمترین آنها، سختی هایی است که امام خمینی در راه انقلاب اسلامی ایران و در تبعید و دوری از وطن تحمل کرد.

مولوی مدنی با تأکید بر اینکه بیداری اسلامی نشأت گرفته از تلاش و مجاهدت بنیانگذار جمهوری اسلامی و هزاران مسلمانی است که پیش از پیروزی انقلاب اسلامی تلاش و جهاد کردند، گفت: امروز که این بیداری به دست آمده و این نعمت بزرگ نصیب امت اسلامی شده است، باید قدر آن را دانست و حرمت خون انسان های بزرگی را که در این راه به شهادت رسیده اند حفظ کرد.

وی تأکید کرد: تنها چیزی که می تواند بهای همه این خون ها باشد و تلاش ها را جبران کند اسلام است و اگر از این مسیر دور شویم و به اسلام نرسیم، هیچ ارزشی نخواهد داشت.

مولوی اسحاق مدنی با بیان اینکه رسیدن به اسلام قدر و

آیت الله تسخیری:

بیداری اسلامی خواب دشمنان اسلام را به

کابوسی وحشتناک تبدیل کرد

مجمع تقریب برای دستیابی به اهداف مفروض خود، از تمامی راهکارهای عملی، فرهنگی و تبلیغاتی موجود در سراسر جهان اسلام بهره می برد.

آیت الله محمدعلی تسخیری در افتتاحیه بیست و پنجمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی ضمن خوشامد گویی به میهمانان و ضمن تبریک میلاد مسعود پیامبر رحمت (ص) و امام صادق (ع)، اظهار داشت: بیست و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی در ایامی افتتاح می شود که موج بیداری اسلامی سراسر جهان اسلام را فرا گرفته و جهان اسلام خیزی بلند در راه اهداف اسلام برداشته و انتفاضه اسلامی، طواغیت مصر و تونس و لیبی را به سرنوشت محتوم همه طاغوت های ستمگر گرفتار کرده است.

وی تأکید کرد: بیداری اسلامی خواب دشمنان اسلام را به کابوسی وحشتناک تبدیل کرده و آرمان های بلند انقلاب اسلامی و امام راحل ما خمینی کبیر را دنبال می کند که در وصیت نامه سیاسی، الهی و انقلابی خود آرزو کرده بود، روزی فرابرسد که عزت و سربلندی مسلمانان رازیر پرچم کلمه توحید و توحید کلمه فراهم شود و جهان اسلام از شرق آسیا تا شمال و غرب آفریقا و هر جا که گویندگان لاله الا الله و محمدا رسول الله حضور دارند، در وحدتی آرمانی به انسجام و یکپارچگی دست یافته و شاهد حاکمیت احکام نورانی اسلام باشیم. روزی که دشمنان کینه توز اسلام و عمال آنها از سرزمین های اسلامی رانده شده و جهان اسلام با عظمت و سربلندی وعده محتوم الهی را تحقق بخشند و مظهر غلبه اسلام بر مکاتب دروغین و الحادی باشند. دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در بخش دوم سخنان خود، به موضوع کنفرانس بیست و پنجم وحدت اسلامی اشاره کرده و قرار است عملکرد ۲۰ ساله مجمع تقریب مذاهب اسلامی را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهد.

وی در این زمینه یادآور شد: مجمع تقریب مذاهب اسلامی که ۲۰ سال پیش به تدبیر مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای تأسیس شد، تداوم راه بزرگان و پیشگامانی است که از ۶۰ سال پیش بذر این اندیشه مبارک راز سرزمین مصر در تمامی جهان اسلام و در تاریخ معاصر پاشیدند. آقای تسخیری افزود: مجمع تقریب مذاهب با این پشتوانه، اهداف بزرگی را دنبال می کند که همگی برگرفته از کتاب و سنت و سیره پیامبر اکرم (ص)، اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلم و اصحاب بزرگ پیامبر اکرم است.

وی با بیان اینکه مجمع تقریب برای دستیابی به اهداف مفروض خود، از تمامی راهکارهای عملی، فرهنگی و تبلیغاتی موجود در سراسر جهان اسلام بهره می برد، اشاره ای گذرا به پاره ای از فعالیت های مجمع تقریب مذاهب اسلامی کرد و در این زمینه این فعالیت ها را برشمرد: فعالیت های پژوهشی، تأسیس دانشگاه مذاهب اسلامی، تأسیس مؤسسات آموزشی، انتشار صدها کتاب و ده ها مجله به زبان های مختلف، برگزاری کنفرانس ها و نشست های علمی بین المللی در سطح داخلی و خارجی، کمک به تأسیس جماعت های تقریبی در سراسر جهان، شرکت در صدها کنفرانس جهانی، فعالیت در فضای مجازی، تأسیس خبرگزاری تقریب، دعوت از هیئات اسلامی از سراسر جهان اسلام به ایران و اعزام شخصیت های اسلامی شیعه و سنی از جمهوری اسلامی به سراسر جهان، راه اندازی شبکه ماهواره ای الوحده و استفاده از فضای وسایل ارتباط جمعی.

آیت الله تسخیری در پایان سخنان خود، یکی از مهمترین فعالیت های مجمع تقریب مذاهب اسلامی را برگزاری کنفرانس های سالانه و وحدت اسلامی عنوان کرد و گفت: هر ساله این کنفرانس همزمان با هفته وحدت، با بررسی یکی از موضوعات مهم و حیاتی برای جهان اسلام برگزار می شود و امسال نیز بررسی مسیر ۲۰ ساله مجمع تقریب را با حضور تمامی اعضای مجمع عمومی در دستور کار دارد.

در این کنفرانس متفکران و اندیشمندیانی از ۵۰ کشور جهان از جمله مالزی، روسیه، اندونزی، عراق، لبنان، عربستان، تایلند، الجزایر، انگلستان، آمریکا، استرالیا، دانمارک، تونس، قطر، چین، یمن، مصر و دیگر کشورها حضور داشتند و مقالاتی با موضوعات "پشتیبانی از بیداری اسلامی به منظور تحقق چشم اندازها ارائه گردید.

همچنین تبیین نقش انقلاب اسلامی در گسترش بیداری اسلامی، تقویت سازمان ها و مؤسسات فراگیر اسلامی، تحقق آگاهی سیاسی مطلوب در جوامع اسلامی، ترویج دعوت به فرهنگ تقریب و وحدت اسلامی، گسترش آگاهی عمومی از اسلام و مسائل روز جوامع اسلامی، تقویت امید به آینده و حمایت از مقاومت اسلامی، آسیب شناسی بیداری اسلامی و تبیین طرح جامع اسلامی در همه زمینه های زندگی از دیگر موضوعات مورد بحث اندیشمندان شرکت کننده در این کنفرانس بین المللی بود.

قیمتی بیش از این دارد و باید در راه آن بسیار فداکاری کرد، گفت: زندان رفتن، شکنجه دیدن، خون دادن و تحمل تحریم ها و فشارها کمترین کاری است که می توان در راه رسیدن به اسلام انجام داد. وی با تأکید بر اینکه آیین سختی ها در راه اسلام، مصیبت نیستند بلکه رحمت هستند، تصریح کرد: اگر دشمنی که از در بیرون کرده ایم از پنجره باز گردد، امت اسلامی خسرالدنيا والاخره می شود و این خسران در هیچ زمان دیگری قابل جبران نخواهد بود.

مشاور رئیس جمهور در امور اهل سنت، افزود: امروز که با بصیرت و آگاهی جوانان و علما و اندیشمندان جهان اسلام حرکتی را آغاز کرده ایم که هرگز تصورش را نمی کردیم به این زودی ها سر بگیرد، باید در سایه آگاهی، از این نعمت عظیم و لطف الهی که بعد از قرن ها ذلت و شکنجه و سختی به دست آوردیم مراقبت کنیم تا جهان اسلام بتواند به جایگاه اصلی خود دست یابد.

وی تأکید کرد: باید ثابت کنیم که مسلمان امروز همان مسلمان قرن اول اسلامی است و اسلام در قرن اتم و ارتباطات نیز توانایی اجرا و حکومت دارد.

مولوی اسحاق مدنی تنها ابزار در این مسیر را مقاومت و آگاهی دانست و گفت: باید بر سر اصول ایستاد و از هیچ تهدید و فشار و تحریمی نترسید همانطور که نظام جمهوری اسلامی ایران، در ۳۳ سال گذشته، توانسته از همه فشارها و سختی ها به سلامت عبور کند. باید بدانیم راهی که جمهوری اسلامی ایران باز کرده، در همه جهان اسلام قابل الگوبرداری و تداوم است.

حجت الاسلام والمسلمین سید هادی خسروشاهی، مشاور دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی؛

نقش کنفرانس وحدت، آگاهی بخشی و روشن نمودن حقایق است

فعالیت مجمع تقریب از نظر شما چه تأثیری در ایران و جهان اسلام داشته است و مهم ترین دستاورد آن چیست؟

نخست باید ببینیم مفهوم تقریب بین مذاهب اسلامی چیست؟ تقریب را می‌شود در واقع به مفهوم گفت و گو و تبادل آراء و افکار معنی کرد و با توجه به این مفهوم اگر پیروان مذاهب اسلامی به گفت و گو بنشینند، تقریب به طور طبیعی به دست می‌آید، زیرا اگر دو انسان و یا پیروان دو مذهب، بخواهند همدیگر را بشناسند، باید به گفت و گو بپردازند و از این طریق، شناخت دقیق در هر دو طرف به وجود می‌آید و آنها به هم نزدیک می‌شوند و بسیاری از شبهات و توهامات برطرف می‌گردد. اصولاً باید توجه کرد که مسئله توسل و توجه به گفت و گو، ریشه در قرآن کریم دارد و ما اگر تدریجی در آیات قرآنی داشته باشیم، می‌بینیم که قرآن آکنده از گفت و گو بین خدا و فرشتگان، خدا و پیامبران و حتی گفت و گو بین خدا و شیطان و کافران است. پس در جایی که گفت و گو را یک اصل قرآنی و اسلامی بدانیم، باید بپذیریم که می‌توان از آن در حل مسائل خود، بهره‌بریم و بالحن نرم و با احترام متقابل و بدون داعی برتری طلبی و توفیق جویی به گفت و گو بنشینیم که پیامبران هم این چنین بودند و در قرآن آمده است: **أَنَا أَوَّابٌ لَعَلِّي هُدَىٰ أَوْ فِی ضَلَالٍ مِّبِینٍ**. وقتی با این منطقی که ما یا شما، ممکن است اهل هدایت یا ضلالت باشیم به گفت و گو بنشینیم، بسیاری از مشکلات را در این نشست و مجاوره می‌توان برطرف ساخت.

با این مقدمه می‌توانیم بگویم که تقریب به مفهوم واقعی آن، همان گفت و گو و تبادل نظر است که هم در ایران و هم در جهان اسلامی به طور گسترده‌ای آغاز شده و آثار بسیاری نیز در هم بلاد و هم جوامع اسلامی از خود به جای گذاشته است. این آثار را می‌توان در برخورد بین مسلمانان به روشنی و آشکارا مشاهده نمود.

بی تردید هم ما شاهد هستیم که نگاه‌ها بین برادران مسلمان که در گذشته‌های نه چندان دور، دوستانه و محترمانه نبود، کاملاً فرق کرده و در واقع در پرتو تقریب، مبانی و اصول اخوت اسلامی در میان مسلمانان، در ایران و جهان اسلامی احیاء شده است. اگر تقریب هیچ ثمر و اثر دیگری غیر از این نداشت، همین برای درک ارزش و اهمیت آن کافی

خواهد بود. یعنی در گذشته، اگر دو برادر مسلمان شیعی و سنی در برخورد با یکدیگر با بدبینی و سوءظن و شبهاتی در دل همراه بودند، امروزه در اکثر موارد، این دیدارها همراه با حس برادری و احترام متقابل و صلح و صفا است. به ویژه که به راحتی می‌توانند مسائل مورد اختلاف را با یکدیگر در میان بگذارند و به بحث و گفت و گو بنشینند و سرانجام به این نتیجه برسند که: **فَلتتحد فیما تنفق ولیعذر بعضنا البعض فیما نختلف**.

در چه زمینه‌هایی فعالیت‌های تقریبی می‌تواند مؤثرتر باشد تا اهداف آن تحقق یابد؟

در هم زمینه‌های علمی، اجتماعی، فرهنگی و... تقریب می‌تواند فعالیت‌های تأثیرگذاری داشته باشد. برای مثال اگر تقریب بتواند در زمینه‌های علمی و فرهنگی به دامن کار تحقیقی و پژوهشی خود توسعه دهد، به همان اندازه هم می‌تواند آثار مثبتی در جوامع اسلامی از خود به یادگار بگذارد. می‌توان اشاره کرد که تهیه و تنظیم روایات مشترک بین شیعه و سنی که تاکنون ۵۲ جلد آن از سوی مجمع تقریب در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است، کوشش ماندگار بسیار پرباری بوده و در واقع گام بسیار بلندی در تحقق اهداف اصلی تقریب به شمار می‌رود. یعنی این پژوهش علمی، به خوبی به همگان نشان می‌دهد منبع اصلی روایات در شیعه و سنی در واقع یکی است.

همان‌طور که مفهوم و محتوای آنها تقریباً یکی است، وقتی این نکته اساسی بر عموم پیروان مذاهب اسلامی، با دلیل و برهان و به طور مستند روشن گردید، تردیدی نباید داشت که اهداف اصلی تقریب، محقق شده است.

البته تلاش و کوشش در زمینه‌های دیگر مورد نیاز و توجه بلاد اسلامی و مردم مسلمان، می‌تواند ابعاد دیگری را در تحقق اهداف تقریب پوشش بدهد که این امر، به علت اهمیتی که دارد، نیاز به برنامه‌ریزی دقیق و اساسی دارد که امیدواریم موضوع بحث یکی از کنفرانس‌های آینده وحدت اسلامی قرار گیرد و اندیشمندان و فرهیختگان جهان اسلام در این زمینه، آراء و افکار خود را مطرح سازند و پیشنهادهای قابل اجرای خود را در اختیار مسئولین قرار دهند.

توطئه‌ها و تفرقه‌افکنی‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید و چه تأثیری بر روند حرکت تقریبی دارند؟
از آغاز پیروزی نهضت اسلامی و پس از رحلت

پیامبر اکرم(ص) این توطئه‌ها و تفرقه‌افکنی‌ها، به طرق گوناگون، از سوی عوامل داخلی و خارجی آغاز شده است. یعنی دشمنان اسلام - و در طلیح آنها یهود و نصاری - برای سرکوب حرکت اسلامی و جلوگیری از گسترش روزافزون اسلام در دنیا، به هر وسیله‌ای که امکان داشته، توسل جسته و ضد اسلام قیام و عمل کرده‌اند.

البته در طول تاریخ اسلام، توطئه‌ها با توجه به شرایط و امکانات در جهان اسلام طرح و به مرحله اجرا درآمده است و در مواردی هم به علت غفلت مسلمانان، متأسفانه به نتایج مطلوب خود رسیده‌اند. اما آنچه در این میان از هر توطئه‌ای خطرناک‌تر و زیان‌بارتر است، مسئله تفرقه‌افکنی است که هم توسط دشمنان خارجی و هم به وسیله‌ای داخلی آنها و کسانی که منافع پست و شخصی خود را در استمرار تفرقه بین مسلمانان می‌یابند، به طور مستمر ادامه یافته است.

متأسفانه در عصر ما، ارتجاع عرب و صاحبان ثروت و قدرت، برای حفظ منافع خود، از هر وسیله‌ای برای ایجاد تفرقه و دشمنی بین مسلمانان، حتی در بین مذاهب اربعه برادران اهل سنت استفاده کرده‌اند و در این راستا هر رسانه‌ای را به کار گرفته‌اند و با نشر اکاذیب و جعل احادیث و پخش تحریفات، خواسته‌اند که به اهداف غیراخلاقی و غیرانسانی خود برسند و متأسفانه تا حدودی هم در بلادی که فضای بست سیاسی دارند، موفق بوده‌اند. اما باید گفت که این توطئه‌های شوم دشمنان خارجی، سرانجام توسط علماء آگاه و روشن‌فکرین، خنثی خواهد شد و با گسترش آگاهی مردم و بیداری اسلامی و پیروزی اسلام‌گرایان در میدان‌های اجتماعی سیاسی، آثار شوم و زیان‌بار آن از بین خواهد رفت.

البته همه می‌دانیم که دشمنان به ویژه مزدوران داخلی آنان با پوشش‌های مختلفی به صحنه می‌آیند تا به تفرقه‌افکنی دامن بزنند. از جمله این پوشش‌ها، نشر اکاذیب در مورد عقاید شیعه در رابطه با تحریف قرآن، مسئله تقیه، سب و لعن مخالفین و یا اصحاب حتی امهات المؤمنین و یا مسائل عقیدتی دیگر است که متأسفانه تاکنون آثار منفی بسیاری در بلاد اسلامی داشته است. ولی خوشبختانه با روشنگری علماء شیعه و نشر حقایق (در باره مثلاً عدم تحریف قرآن و یا مفهوم واقعی تقیه و اینکه دوران آن که برای حفظ جان بوده، سپری شده و دیگر نیازی به اجرای تقیه نیست) بسیاری از مشکلات حل شده‌اند و در

مورد سب و لعن مقدسات مذاهب اسلامی هم علی‌رغم ادا آن از سوی کسانی که خود را به غلط سلفی می‌نامند و همه را - حتی اهل سنت را - هم تکفیر می‌کنند، رهبران مذهبی شیعه در ایران و عراق و لبنان، همواره در مقابل آن موضع منفی گرفته و شیعیان را از هر گونه سب و لعنی منع کرده‌اند و خوشبختانه فتوای اخیر حضرت آیت‌الله خامنه‌ای - حفظه‌الله - و به دنبال ایشان جمعی دیگر از علما عظام، باب فتنه را بست و در واقع این فتوا در مورد حرام بودن اهانت به مقدسات مذهبی دیگران، فصل‌الخطابی در این زمینه بود و پس از آن، کسانی که باز این قبیل امور را مطرح می‌کنند باید بدانند که کج راه می‌روند و نیت خیر و اصلاح ندارند و عاقبت امور هم به نفع آنان نخواهد بود؛ و اما الزیاد فیذهب جفاء و اما یا منفع الناس، فیمکت فی الارض.

برگزاری کنفرانس‌های وحدت اسلامی چه نقشی را در جهان اسلام و ایران به عهده دارد؟

نقش اصلی این کنفرانس‌ها که به یاری خدا همه ساله با موفقیت از سوی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در ایران برگزار می‌شود، آگاهی بخشی و روشن نمودن حقایق و نشان دادن واقعیت‌های موجود بر کسانی است که از بلاد مختلف به ایران می‌آیند و پس از شرکت در این کنفرانس‌ها و گفت و گو با علماء بزرگ شیعه و آشنایی با مفاهیم واقعی تشیع و شناخت حقیقت، در مراجعت به بلاد خود به عنوان یک سفیر، به روشنگری می‌پردازند و مردم مسلمان دیگر بلاد اسلامی را با حقایق جامع ایران اسلامی آشنا می‌سازند و این یکی از آثار مثبت و ارزنده این کنفرانس‌هاست.

البته گفت و گوها در طول مدت برگزاری کنفرانس وحدت و دیدارها با شخصیت‌های برجسته و فرهیخته و سفر به نقاط مختلف کشور و تماس با برادران اهل سنت در ایران و... نقش پُرباری در دفع شبهات و روشن شدن حقایق دارد که امیدواریم همه ساله با برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تر و دعوت از شخصیت‌های تأثیرگذار، برقرار باشد که بی تردید آثار درازمدت از آثار کوتاه مدت آن ارزشمندتر و ماندگارتر خواهد بود.

آن‌همه بتق و یصبر فان الله لا یضیع أجر المحسنین منبع: ویژه‌نامه مجمع تقریب به مناسبت بیست و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی

معرفی برجسته‌ترین کتاب‌ها

و شخصیت‌های تقریبی

در مراسم اختتامیه بیست و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی هفتمین دوره انتخاب کتاب سال تقریب به منظور تجلیل از داعیان راه حق که با قلم خود در راه هموار کردن وحدت و اخوت مسلمانان و تقویت انسجام اسلامی تلاش می‌کنند، برگزار شد.

بر این اساس، اثر آیت‌الله محمد مهدی آصفی با عنوان "چالش‌های معاصر و برنامه‌ریزی‌های اسلامی" و کتاب "هذا هو الاسلام" تألیف مرحوم عبدالرحیم السائح به عنوان کتب برتر سال، مجله بشری به مدیر مسئولی حجت الاسلام والمسلمین سید مهدی خاموشی به عنوان نشریه برتر و شبکه تلویزیونی الوحده به مدیریت حجت الاسلام محمد جوادی به عنوان رسانه برگزیده فرهنگ تقریب معرفی شدند.

در ادامه از دکتر محمد حسن تبرائیان معاون بین الملل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و استاد شهید برهان الدین ربانی رئیس جمهور سابق افغانستان و عضو مجمع عمومی مجمع تقریب به عنوان شخصیت‌های پیشگام در تقریب مذاهب اسلامی تجلیل شد.

ثمره بیداری اسلامی، ظهور ابرقدرت جدید امت اسلامی است

هستیم، آبیاری کردند. وی در این زمینه به نام برخی از بزرگان عرصه بیداری اسلامی اشاره کرد و گفت: بزرگانی مانند سید جمال‌الدین اسدآبادی، شهید صدر، و طایله‌دار آنها امام خمینی(ره) بیداری را آغاز کردند و مقام معظم رهبری بر تداوم و اهمیت آن اصرار دارند.

حجت‌الاسلام قمی با اشاره به پیروزی‌هایی که بیداری اسلامی در همین مدت کوتاه در کشورهای مختلف اسلامی به دست آورده، اظهار داشت: قرآن مجید با توجه به آیه **وعدکم الله غنائم کثیرة** تأکید دارد که ثمرات بیداری اسلامی بسیار بیش از آن است که انتظار می‌رود.

جنبه‌های عملی پدید آمدن ابرقدرتی اسلامی که صراحتاً علیه رژیم صهیونیستی تحرک دارد، افزود: اعلام شفاف حمایت از جریان مقاومت، امید تازه‌ای را در شریان‌های جهان اسلام به جریان انداخته است و نشانگر مرحله جدیدی از پایان نظام سلطه در جهان دارد و نشان می‌دهد که دیگر همه چیز در دیپلماسی سنتی خلاصه نمی‌شود و قدرت‌های مردمی و نیروهای تازه‌ای حضور یافته‌اند.

وی با اشاره به تحرک نوظهور جریان سازش در جهان عرب که صراحتاً علیه مقاومت اسلامی به نفع غرب موضع‌گیری می‌کنند، این پدیده را پدیده‌ای بی‌سابقه خواند و افزود: این امر نشانگر ترس مشترک غرب و مزدوران‌شان از رشد فرایند مقاومت در سطح جهانی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین قمی، به هم خوردن تقسیم‌بندی سنتی غرب در خصوص نیروهای جهانی را ویژگی دوم این پیچ تاریخی خواند و گفت: گرچه مانیز با این تقسیم‌بندی موافق نبودیم ولی دلیل غرب در مخالفت با آن متفاوت از دلیل ماست. غرب پس از آنکه چین و روسیه در شورای امنیت از حق و توطئه‌های تصمصیم غرب استفاده کردند به دنبال اخراج و یا دست کم لغو حق وتوی این دو کشور است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسن قمی در نشست بیداری اسلامی، با بیان اینکه جهان امروز شاهد به وجود آمدن ابرقدرت جدید امت اسلامی است، پتانسیل‌ها، امکانات و دسترسی‌های این ابرقدرت جدید را برشمرد. در نشست بیداری اسلامی که همزمان با سومین روز کنفرانس وحدت اسلامی برگزار شد، حجت‌الاسلام والمسلمین محسن قمی، تأکید کرد: بیداری اسلامی امری اتفاقی و تصادفی نیست بلکه امری تدریجی است.

وی با قدردانی از برگزارکنندگان کنفرانس وحدت اسلامی، بیداری اسلامی را برخاسته از آموزه‌های قرآنی دانست و افزود: قرآن کریم، اراده ملت‌ها را عامل تغییر و تحول سرنوشت آنها برشمرده و ملت‌ها را به جهاد فراخوانده است. آقای قمی اضافه کرد: بیداری اسلامی همچنین به همه مجاهدانی که در سبیل خداوند پیش می‌روند، وعده پیروزی داده است.

وی با ادامه داد: فرایند بیداری اسلامی در تلاش‌های بی‌دریغ علماء، مجاهدان و اندیشمندان مسلمانی ریشه دارد که دست کم از ۱۵۰ سال گذشته با قلم، اطلاع‌رسانی، آگاه‌سازی و با خون خود درخت بیداری اسلامی را که امروز شاهد به ثمر نشستن آن

حضرت آیت الله سبحانی:

راه مقابله با فساد، انس با قرآن و

گسترش محافل قرآنی است

حضرت آیت الله سبحانی گفت: قرآن معجزه جاودان تاریخ است و سهم عظیمی در تمدن بشری دارد.

به گزارش شبستان از قم، حضرت آیت الله جعفر سبحانی در اختتامیه چهارمین دوره مسابقات کشوری حفظ، قرائت و ترتیل خوانی قرآن کریم بخش خواهران که در شبستان نجمة خاتون حرم مطهر کریمه اهل بیت علیها السلام برگزار شد با تقدیر از همه خدمت گذاران قرآنی اظهار داشت: با توجه به اینکه پیامبر اکرم (ص)، خاتم المرسلین و نبوتش جاودان است، آیین و معجزه ایشان نیز باید جاودان باشد. وی با اشاره به اینکه حضرت رسول (ص) از معجزات دیگر انبیای الهی بی بهره نبود، افزود: از مهم ترین ویژگی های قرآن این است که امکان استفاده از آن در تمام عصرها و زمان ها ممکن و تا روز رستاخیر برای مردم حجت است.

حضرت آیت الله سبحانی خاطر نشان کرد: افرادی که با قرآن مأنوس هستند کمتر در معرض گناه و فساد قرار دارند و راه مقابله با فساد انس با قرآن و گسترش محافل قرآنی است. این مرجع تقلید بیان داشت: جاذبه قرآن به قدری است که گاهی تلاوت آن یک منطقه یا کشور را مسلمان کرده است.

وی با بیان اینکه همه کلمات و حروف قرآن وحی الهی و حساب شده هستند، عنوان کرد: قرآن تنها احکام الهی نیست و سهم عظیمی در تمدن بشری دارد.

حضرت آیت الله سبحانی در ادامه با اشاره به اینکه قرآن موجب تأسیس ده ها علم شده است گفت: علم صرف، نحو، معانی و بیان، بدیع، اشتقاق، تاریخ، فلسفه و خصوصاً کلام در خدمت قرآن کریم هستند. وی ابراز داشت: اگر بتوانیم کلیه کتاب های تفسیر قرآن را به زبان های مختلف در یک کتابخانه گردآوری کنیم بی شک عظیم ترین کتابخانه جهان خواهد بود. این مفسر قرآن تصریح کرد: قرآن مانند طبیعت است و بشر هر چه در رابطه با آن تحقیق، اندیشه و کنکاو کند هنوز در پله اول است.

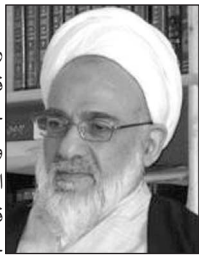
وی با بیان اینکه ما با الفبای طبیعت آشنا شده و اسرار و علوم طبیعت در خفاست، بیان کرد: قرآن مجید نیز مانند طبیعت است و بعد از ۱۴ قرن تلاش علما، بزرگان و مفسران صاحب نظر به صورت فردی و جمعی هنوز خیلی از حقایق کلام نورانی آن به دست ما نرسیده است. آیت الله سبحانی افزود: هر چه زمان پیش برود حقایق قرآن روشن تر خواهد شد و به تفاسیر بلندتری از آیات آن دست پیدا خواهیم کرد.

وی در پایان ابراز داشت: باید خداوند را شاکر باشیم که در زمانی زندگی می کنیم که مسئولان نسبت به قرآن علاقه مند هستند و بهترین فرصت برای بهره گیری از حفظ، ترتیل، معانی، ترجمه و حقایق قرآن را در اختیار داریم.

در پایان این مراسم، آیت الله یعقوب جعفری مؤلف تفسیر کوثر، استاد حسین وفایی از اصفهان و استاد محمد صادق صالحی از رشت دو تن از پیشکسوتان تعلیم قرآن کریم مورد تکریم حضرت آیت الله جعفر سبحانی قرار گرفتند.

آیت الله گرامی:

قاریان قرآن برای عمیق تر شدن قرائت خود با تفسیر قرآن آشنا شوند

آیت الله محمد گرامی از استادان برجسته حوزه علمیه قم در مراسم افتتاحیه مسابقات قرآن کشوری ویژه بانوان تأکید کرد: قاریان برای عمیق تر شدن قرائت خود باید با تفاسیر قرآن کریم بیشتر آشنا شوند. به گزارش اینکنا، آیت الله محمد گرامی، استاد برجسته حوزه علمیه قم در مراسم افتتاحیه چهارمین دوره مسابقات قرآن کریم دارالقرآن علی بن ابیطالب (ع) که در شبستان نجمة خاتون حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه (س) برگزار شد، با بیان اینکه اهمیت قرائت و حفظ قرآن برای همگان معلوم است؛ گفت: بنا بر حدیث ثقلین که شیعه و سنی نیز نقل کرده اند اهل بیت (ع) پیامبر مصون از خطا و لغزش بودند و اگر کسی به دو امانت پیامبر یعنی قرآن و عترت متمسک شود هرگز راه را گم نخواهد کرد.

وی ادامه داد: قرآن و عترت پیامبر دست گیر بشریت هستند و اهل بیت عصمت و طهارت حل کننده مشکلات مشتاقان و شیعیان خود هستند. وی گفت: در روایات داریم که اگر فتنه ها زیاد شود و انجام امور برای شما سخت شود به قرآن روی بیاورید تا آرامش بیابید. این استاد حوزه با بیان اینکه مطالعه تأثیر زیادی بر حفظ قرآن کریم دارد، گفت: وسائل الشیعه جلد ششم و مستدرک الوسائل در ابواب قرائت قرآن کریم را به جوانان اهل مطالعه توصیه می کنم که می تواند برای آنها راه گشا باشد.

تکریم آیت الله مقتدایی از قاریان، حافظان و حاملان قرآن

آیت الله مرتضی مقتدایی مدیر حوزه علمیه قم طی سخنانی در مراسم افتتاحیه چهارمین دوره مسابقات کشوری قرآن کریم ویژه برادران دارالقرآن امام علی ابن ابیطالب (ع) از مرتبت و منزلت قاریان، حافظان و حاملان قرآن تجلیل و تکریم کرد. وی گفت: بحمدالله به برکت نظام جمهوری اسلامی، آموزش های قرآنی در همه سطوح فراگیر شده است و با تأکیدات رهبری معظم انقلاب شاهد حضور قاریان و حافظان ممتاز قرآن از جمهوری اسلامی ایران در سطح جهان هستیم. وی افزود: در رژیم گذشته قرآن بسیار مهجور بود، گاهی به مناسبت ها اگر وزیری و یا مسئولی به دیدار مراجع و علماء می رفت، آنها به او توصیه داشتند که مثلاً در آموزش و پرورش یا دانشگاه ها آموزش روخوانی و کلاس قرآن باشد و آنها هم با بی توجهی می گذشتند، اما با پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار نظام جمهوری اسلامی اهتمام به قرآن مجید و آموزش های قرآنی فراگیر شد و هم اکنون پیوسته شاهد برنامه های مفصل قرآنی و مسابقات مکرر قرآن و تعداد زیادی از قاریان و حافظان قرآن هستیم که جای شکر و سپاسگزاری دارد.

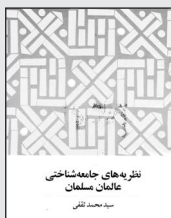
آیت الله مقتدایی با بیان اینکه نگاه کردن به قرآن عبادت است، گفت: شخصی به امام صادق (ع) عرض کرد: 'جعلت فداک انی احفظ القرآن عن ظهر قلبی فاقراءه عن ظهر قلبی افضل او انظر فی المصحف؟ قال، فقال لی بل اقراء وانظرا فی المصحف فهو افضل، اما علمت ان النظر فی المصحف عبادت؟' فدایت شوم من قرآن را در سینه و قلبم حفظ دارم آیا از روی مصحف (کتاب) بخوانید که این بهتر است یا نمی دانی که نگاه کردن به قرآن هم عبادت است؟

وی در ادامه سخنان خود در تکریم حاملان و حافظان قرآن اظهار داشت: پیغمبر اکرم (ص) فرمودند آکرمو حمله القرآن فمن آکرهم فقد آکرمنی 'حاملان قرآن را تکریم کنید، پس هر کس ایشان را تکریم کند مرا تکریم کرده است و یا به سلمان فرموده اند: یا سلمان، ان آکرم العباد الی الله بعد الانبیاء العلماء ثم حمله القرآن، یخرجون من الدنیا کما یخرج الانبیاء و یحشرون من القبور مع الانبیاء، فطوبی لطلاب العلم و حامل القرآن مما لهم عندالله من الکرامه و الشرف' ای سلمان، بهترین بندگان در نزد پروردگار بعد از انبیاء، علماء و حاملان قرآن هستند و اینها از صراط پای پیغمبران می گذرند و پادشایان دنیا را می گیرند، پس خوشا به حال کسی که طالب علم است و یا حامل و حافظ قرآن است برای آن چیزهایی که نزد پروردگار از شرف و کرامت دارند.

اثری تازه از دکتر ثقفی:

معرفی کتاب نظریه های

جامعه شناختی عالمان مسلمان

گرچه بحث از انسان و رفتار اجتماعی او، از دوران قدیم از عهد یونان؛ سقراط، ارسطو، افلاطون بوده است و در زمان های اخیر

عصر جدید به اوج خود رسیده است. اما همواره علم 'جامعه شناسی' مشمول مقوله تشکیک واقع شده و هر مکتبی موضوعی را برای جامعه شناسی، مطرح ساخته است.

ارسطو جامعه را 'مجموع ترکیب افراد' معرفی می کند که از طریق قرارداد دور هم جمع می شوند و اجتماعی را برحسب رفع نیاز خود به وجود می آورند.

امین دورکیم بنا بر خاستگاه فکری خود 'پوزیتیویسم' جامعه شناسی را 'تهادهای اجتماعی' که به عنوان یک واقعیت خارج از ذهن و یک شیء تلقی می شوند، می داند.

اما ابن خلدون، شاید به عنوان نخستین پایه گذار جامعه شناسی 'علم عمران' را موضوع جامعه شناسی اقتراح می کند و به طور مفصل در کتاب خود از آن بحث می نماید.

در کتاب 'نظریه های جامعه شناختی عالمان مسلمان' نویسنده تلاش می کند که آراء و نظریه های عالمان مسلمان را در قرون

میان در مورد جامعه شناسی ارائه دهد. کتاب، نخست از روش های اندیشه میان مسلمین بحث می کند و سپس فصلی در مورد علم و علم خواهی در تمدن اسلامی می آورد و پس از آن عوامل انحطاط و آسیب شناسی اجتماعی در تمدن اسلامی سخن می گوید. او در لابلای کتاب از نظریات اخوان الصفا، دیدگاه های فارابی، ابن خلدون، ابوریحان بیرونی، خواجه نصیر طوسی، بطور مقایسه ای بحث می کند.

دکتر سید محمد ثقفی نویسنده این کتاب، در پایان، از اندیشه های اجتماعی امام علی (ع) در نهج البلاغه در رابطه با طبقات اجتماعی، گروه های این سیستم حکومتی، جامعه سالم سخن می گوید. جالب اینکه دیدگاه امام (ع) را در مورد زن و پایگاه اجتماعی او نقد و بررسی روایت های وارده در نهج البلاغه را بطور مشروح به عنوان نقد و نظر بررسی می کند.

کتاب در ۱۰۰۰ نسخه از سوی انتشارات 'جامعه شناسان' (تهران روبروی دانشگاه پاساژ فیروزنده) در بهمن ۱۳۹۰ چاپ شده است.

بعثت

نشریه مرکز بررسیهای اسلامی
دو هفته نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

سید هادی خسرو شاهی

سرمدیر:

سید محمود خسرو شاهی

دفتر مرکزی:

قم: خیابان شهدا (صفائیه) نیش ممتاز

تلفن: ۷۷۴۱۴۲۳

صندوق پستی: ۱۳۶

چاپ: مینایی

پست الکترونیکی:

Besatonline@gmail.com